

150 ГОДИНИ БЪЛГАРСКИ ВЕЛИКДЕН

...В събота, късно през нощта, продължителната тържествена великденска служба отивала към своя край, към своя върховен момент – радостното оповестяване на възкресението. По това време черквата започнала да се пълни, прииждали хора, които иначе никога не били виждани тук. Появили се много от новообърнатите унииати. И без това тържествената служба под парата на голямата предварителна подготовка и очакването на нещо ново, необикновено ставала все по-приповдигната. В трепет и опиянение, богомолците очаквали настъпването на определения момент. В този час дори ако видели Христос да се възнася към небето, богомолците нямало да възприемат чудото така, както очаквали да се оповести чудото на тяхното национално възкресение.

“Българският Великден или страстите български”,
Тончо Жечев

140 ГОДИНИ БЪЛГАРСКА ЕКЗАРХИЯ

“Екзархията е Отечеството”, защото във време, когато българите нямат своя държава и институции, съумяват да получат признание като народ и да постигнат създаването на своя църква, която с названието, клира и целите си защитава националната идентичност и създава самочувствие на един народ, който в европейското пространство дори не е фигурирал със своето име.

Проф.Георги Бакалов

КАЛИН ТОДОРОВ – д-р на историческите науки

ЗАЩО ТРЯБВА ДА ЧЕСТВАМЕ ОКОНЧАТЕЛНОТО ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ НА ВАРНА КЪМ БЪЛГАРИЯ, ИЗВОЮВАНО НА 24 МАРТ 1201 Г. ОТ ЦАР КАЛОЯН

Публичните и граждански чествания се проверяват първо за актуалност, а след това и за своето значение. Честването на 24 март 1201 г. е актуално за жителите на Варна като граждани на Република България, тъй като от тази дата до наши дни съдбата на град Варна е неразривно свързана с българската държавност. Актуалността се определя именно от връзката на частица от всеки един от нас с това отдалечено във времето историческо събитие. Актуалността се определя от

приемственост на акта, извършен от цар Калоян на тази дата преди 809 години за нашите граждански права днес. Значимостта на това събитие се определя от влиянието му върху документи за самоличност, издавани на всеки от нас. Сигурно няма да наемат никога на работа само с показване на документи за самоличност, но те са едно от условията без които няма да ви наемат на работа. Без тези документи ставате отново онзи див примитив, който се бори за съществуването си ден след ден.

Актуалните чествания са важен елемент от колективната памет и на този фон изглежда странно отсъствието на каквато и да е активност от страна на местната и държавна власт към този празник на гражданството. Въпреки своите локални измерения, превземането на Варненската крепост от Калоян слага точка на въпроса дали българите имат право на самостоятелен държавен глава, а от там и на самостоятелна държава с всички произтичащи от това последици. Далеч съм от мисълта да

внесам характера на съвременната държава в условията на XIII век. Както световният ред, така и институциите, да не говорим за менталитета и светогледа на хората, нямат нищо общо с днешните. Разбира се, приемственост не се търси в различия, а в общи черти и те не са малко. Ще изброя основни сред тях.

Цар Калоян е най-малкият брат от трима и идва на власт след политически убийства на двамата

На стр. 3

РУМЯНА ДИМИТРОВА
90 ГОДИНИ ОТ
РОЖДЕНИЕТО
НА ЛЮБОМИР ВЛАДКОВ

На стр. 2

ДНИ НА ДЕТСКАТА
КНИГА И ИЗКУСТВАТА
ЗА ДЕЦА

На стр. 6

АНТОЛОГИЯ
„МАНУСКРИПТ –
КИЛ”

На стр. 8

ГЕОРГИ НИКОЛОВ
“СТРАШНО Е
ЧЕЛОВЕК ДА ГЛЕДА
С ОЧИТЕ СИ...”

На стр. 10

ПОЕЗИЯ ОТ: ВАНИЛИН
ГАВРАИЛОВ, ИВАН
СТАВРЕВ, ИВАН КЪОСЕВ,
ГАЛИНА ИРИКЕВА
РАЗКАЗ ОТ: ЕВГЕНИЯ
МАРИНЧЕВА

Тодор Игнатов - “Арката на Христос”

Ако бъдем хора, вместо победители,
ако бъдем честни, вместо безразлични,
ако сме толкова сърдечни, колкото интелегентни,
ако притежаваме толкова обич, колкото и съмнения,
ако бъдем щастливи, вместо прави,
то може би ще сме добри християни...

Да разтоварим сърцата си от всичко останало,
освен от прошката и добротата.

И така да дочакаме мига, когато ще се поздравим:
Христос Воскресе!

ПЪРВИ ЛИРИЧЕН ПЕТЪК ВЪВ ВАРНА

На 19-и март, в Творческия дом на писателя във Варна на ул.”Крале Марко”11 бе поставено началото на лиричните петъци, организирани от Сдружението на писателите.

Присъстващите поети, писатели и почитатели на литературата почетоха с едноминутно мълчание паметта на Атанас Липчев и на Емил Иванов, пренесли се скоростно в отвъдното през последните два месеца. В залата присъства и съпругата на покойния Атанас Липчев – Даниела Липчева. Нейният съпруг, авторът на сборника с разкази „Вълча любов”, на романите „Тихият бял Дунав”, „Тежки пари”, „Крадци”, „Фустанела” и „Пътят към зимата”, бе председател на Сдружението на писателите във Варна до своята кончина. Представянето на последния роман на Липчев – „Другият бряг на реката”, който е още под печат, ще бъде включено в рамките на Майския салон на изкуствата в Артзалата на Радио Варна.

Покойният поет Емил Иванов остави след себе си две книги – „Далечни кръстове” и „Блуждаещи присъствия”. Той е дългогодишен член на Сдружението на писателите, бил е редактор и член на редколегиата във в.”КИЛ”, както и редактор на поетичните книги на варненски автори.

В пълната зала в Творческия дом на писателя свои стихотворения прочетоха двайсетина поети от сдружението, както и автори с книги, които още не са станали негови членове.

Лиричните петъци са продължители на традицията, свързана с литературните четения от времето на лиричните понеделници, прекъснати в Сдружението на писателите преди няколко години.

Любомир Владков е от онези творци, за които е трудно да се каже кое у него преобладава повече – дали писателят и драматургът или публицистът и изследователят.

Но и като творец, в смисъл на писател, Владков няма високо самочувствие. Пред свои близки, изпадайки в откровение, той изповядва: „Съвсем сериозно Ви казвам, че смятам за неточно да ме наричат писател. Толстой е море, океан, а аз съм само една капчица”.

Разбира се Любомир Владков е бил в случая прекалено критичен към своята собствена личност. Напротив – колкото повече се вглеждаме в оставеното и съхранено творческо наследство в Държавен архив - Варна, толкова по-силно изпитваме чувство на изпълнен творчески и личен дълг към времето, в което е живял.

Л. Владков е роден на 1 юли 1920 г. в Провадия. През детските си и юношески години живее в родното село на баща си – Листец (където на 28 октомври 2007 г. завинаги се прости с живота си). Семейството му по майчина линия произхожда от рода на Захари Зограф. Майка му Мария Зографова е дъщеря на последния зограф от рода – Васил Гинков. Баща му Илия Петров Владков учи в Априловската гимназия, където по-късно Владков продължава образованието си. В последствие завършва школа за трудови офицери в Горна баня. През 1949 г. се оттегля по собствено желание от военната служба – сключва брак с актрисата Венета Славчева. Установява се във Варна и последователно работи в Градски и Окръжен съвет за изкуство и култура,

РУМЯНА ДИМИТРОВА

Държавен архив - Варна

ЖИТЕЙСКИ И ДУХОВНИ ПОСЛАНИЯ

(90 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ЛЮБОМИР ВЛАДКОВ)

на писателите – Варна (1980-1998).

В продължение на няколко десетилетия, успоредно със служебните си задължения, Владков неуморимо присъства на варненската обществена сцена - на страниците на периодичния печат, на срещи, фестивали и научни конференции. Винаги готов да сподели и изрази позиция, да вземе отношение и да подкрепи благородната кауза в изследването на историческата ни памет. Част от тази пръсната във времето и разпиляна по различни страници мозайка е събрана и подредена в личния му архив. Жанрово хетерогенна с включени в нея исторически очерци, статии, библиографски указатели, монографии, стихове, разкази художествени книги, истории на институции, сценарии, спомени и импресии за близки и приятели. И което е особено ценно – всичко писано по различни поводи и в различно време е автентично, неподправено; документирано са истини и заблуди през десетилетията,

извадени от поизлиялата ни памет, позабравени и напълно непознати щрихи от летописа на Варненската история.

Упоритостта и енергията му са пословични. Всъщност още като ученик пише стихове и трайно се увлича от театралното изкуство, както сам пише в биографичните си бележки: „...влечението ми към театъра ме насочи към любителските театри”. По-късно, когато прецених, че нямам качества за изпълнител, започнах да пиша пиеси...”

Първият му опит за голяма пиеса е „Малкият герой” – за деца и юноши, поставена от Варненския народен театър през 1947 г. Най-значителната му творба е драмата „Пожар” от 1957 г., награждена по повод „100 години български театър” и поставена в осем професионални театри – Варна, Пловдив, Добрич, Кюстендил и др. от известните режисьори: Борис Тафков, Маргарита Тихинова, Хачо Бояджиев. Естествено не бих могла да изброя всичко написано, недовършено и скицирано, защото обемът е голям. И все пак драматургията остава по-скоро едно младежко увлечение на Любомир Владков, изместена от неговата страст към театралната история. Междувременно Владков събира разнообразен фактологичен материал, наблюдава театралните изяви и установява контакт с театрални дейци. Това му позволява да опознае и изследва в детайли

театралното минало и настояще. В този контекст се вписват и неговите публицистични и научно-изследователски занимания, отнели 40 години от живота му. Период, през които той неизменно участва със статии, отзиви, очерци, научни разработки и други по страниците на периодичните издания. Диапазонът на темите е широк: за предисторията и историята на театъра, за театралните дейци свързани с Варна, за артисти, режисьори, драматурзи, художници, за постановките на Варненския театър, репертоара му, за любителското театрално изкуство от 1878 г. до края на XX век.

Особено ползотворни са срещите и разговорите на Владков със Стоян Бъчваров, Добрин Василев, Васил Ставрев, Кръстю Сарафов, Любен Гройс, Петър Славински, Владимир Трендафилов и плеяда още имена, оставили диря не само в историята на варненския театър. За съжаление замислената от него книга „Имена на театрална Варна” – съдържаща биографични и творчески скици на бележити творци, свързани с театралното битие на Варна, остава нереализирана.

Друга част от неговата театрално изследователска дейност е събрана в книгата му „Театрална Варна – минало и настояще”, излязла от печат по повод 70-годишнината на Варненския драматичен театър. Книгата е

принос в театралната история и наред с научно изследователската си стойност тя съдейства за реабилитиране на забравени имена и събития за един отминал период.

Изключително интересни са и научните му разработки: „Културни отношения и влияние в развитието на българския театър по време на Възраждането”, „Театърът като феномен в културната история на Европа”, „Театрални представления и рецитали в програмата на варненските музикални тържества”, „Празници и зрелища в съвременната европейска култура”.

Творческото дело на Владков е свързано и с първия библиографски указател, с които се полагат основите на професионално събраната и систематизирана библиографска информация за Варна.

Той е един от първите сътрудници на изданието на Сдружението на писателите – Варна, в. КИЛ (Култура, изкуство и литература). Инициатор и редактор на уникалния театрален лист „Антракт” – издание на Варненския драматичен театър „Стоян Бъчваров”. Последните издадени от него книги са „Зографисай любов, Мария” и „Шепа от живота”. Там някъде между редовете е неговата стаена, негласна, неафиширана равностметка.

Неуморим, упорит и последователен в творческите си търсения, Владков завещава едно богато документално богатство. Мисията му – да изучи и популяризира историята на Варна, е непосилна за един човек и един човешки живот. Затова остава надеждата патриотичното му дело да намери своите последователи и днес.

ВАНИЛИН ГАВРАИЛОВ

БЪЛГАРСКИЯТ СТАЙНБЕК НАПИСА „ФУСТАНЕЛА”

♦ За Атанас Липчев литературната критика ще пише тепърва, а авторът на „Тихият бял Дунав” ще бъде превеждан на много езици

Не съм литературен критик, за да правя обстоен обзор или да оценявам професионално написаното от такъв талантлив български писател като Атанас Липчев, който си отиде от нас твърде рано и загубата за родната ни литература е голяма, но поне от позицията на читател не мога да устоя на изкушението да изразя мнение, което не претендира за изчерпателност и същевременно вероятно рискува да се повтори в нюансите си с написаното за творбите му досега.

Спомням си, че, когато четях романа „Фустанела”, подсъзнателно у мен изплуваха образите на Стайнбекови герои. Осъзнах, че, както съм се възхищавал на майсторското повествование на Стайнбек, четейки „Улица консервна”, „Безпътният автобус”, „За мишките и хората”, „Гроздовите на гнева” или „Небесните пасбища”, така се любувам в момента и на това четиво. Странно чувство и странен паралел, но си беше

така. И още го усещам по този начин. Всъщност и Атанас Липчев, и Джон Стайнбек, макар и живели в различни времена и писали на различни езици, си приличат по това, че са майстори разказвачи, добри познавачи на човешката душа, почерпили сюжетите си от самия живот. Героите на творбите им са обикновени хора, обичащи и страдащи, мечтаещи и разочаровани се. Най-ценното у тях е, че те са от плът и кръв; и колкото и да са плод на творческа измислица, от тях лъха живот и истинност, струи една дълбока и неподправена човешина.

С Атанас Липчев сме разменяли неведнъж мнения за нещата, които пишем, макар те да са твърде различни по жанр. Миналата година, в изблик на възхищение от прочетеното във „Фустанела”, една вечер звъннах на Наско и спонтанно му казах, че е българският Стайнбек. И това сега ми е до известна степен малка утеха – макар и капка утеха в бездънната мъка по загубата на писателя, човека и приятеля Атанас Липчев. И понеже той беше човек, който се притесняваше от всякакви хвалебствия по свой адрес, добавих, че е добре да си казваме открито

съгласи с мен...

„Тихият бял Дунав”, двете части на романа „Тежки пари”, романите „Крадци”, „Фустанела” и „Пътят към зимата” изригнаха като отпирена огромна стихия, таена у писателя през неговите 15 години мълчание след сборника му с разкази „Вълча любов”. Той не можа да види в ръцете си последния си роман – „Другият бряг на реката”, който сега е под печат и откъс от който бе публикуван в януарския брой на в. „КИЛ” от тази година, но ние, живите, ще го прочетем и ще разберем какво е вълнувало автора през последните месеци от живота му...

Убеден съм, че за писателя Атанас Липчев и творбите му литературната критика ще пише тепърва, защото засега му е дължница... Мисля, че романът

и честно какво мислим един за друг и за сътвореното от нас, докато сме си още живи... Той ми благодари и се

му „Тихият бял Дунав” е препоръчително четиво за всеки нормален пълнолетен български гражданин, който умее да си служи с кирилицата. Романът няма аналог в съвременната ни българска литература и ми се струва, че след тази разтърсваща душата творба едва ли някой би имал дързостта да опита да подхване сериозна художествена творба, свързана с Белене, Скравена и майсторски водените успоредни сюжетни линии, олицетворяващи живота в България извън лагерите и в самите лагери на смъртта и човешкото унижение...

Няма съмнение - времето не стигна на Атанас Липчев да реализира докрай носените толкова години идеи, да разпали бъдещите си творчески търсения и да ни дари с палитрата на един неподозрян „късен Липчев”, нарамил тежестта на опита и моженето, изкусно наситил сюжетите и повествованието си с още много пълни кошници със зрели – сладки и горчиви - житейски истини. И съм сигурен, че, рано или късно, творбите на българския Стайнбек ще бъдат превеждани на много езици извън пределите на страната ни!

Отиде си Поетът ЕМИЛ ИВАНОВ!

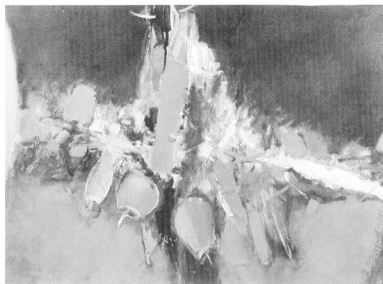
Един от последните мохикани на класическата мерена римувана реч. Беше се венчал за Поезията и ѝ остана предан до последния си дъх. Обичаше песента за Соренто – израз на копнежа му към хубавите неща в живота, които все по-рядко го спохождаха. Сбогом, Емо! Сбогом приятелю! Тази песен пеех само по твоя молба. Вече няма на кого. На този ден отбелязваме и четирисетте дена, от както си отиде и Наско Липчев. Той вече е преминал Стикс. Скоро ще се видите Там. Дано ви огрее Оная Светлина, за която тъй жадувахте тук. Дано допишете – той своите романи, ти – любимите си сонети. Поклон!

Иван СТАВРЕВ

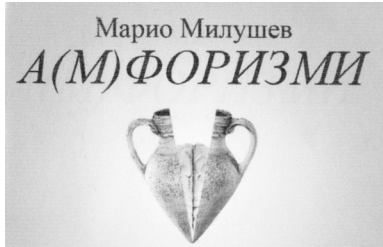
Атанас Кьосев

ЖИТЕЙСКА ПЪТЕКА

стихотворения

Жевог, бѣди все тѣй благословен!
Ще мина аз през теб като сеяча,
ще сея в мир, ще сея и ще плача,
но ще разчуввам бялата погача
на всеки изживян достойно ден.
Живог, бѣди все тѣй благосло-
вен!

„На лѣжата краката са кѣси...” Но
дебели.

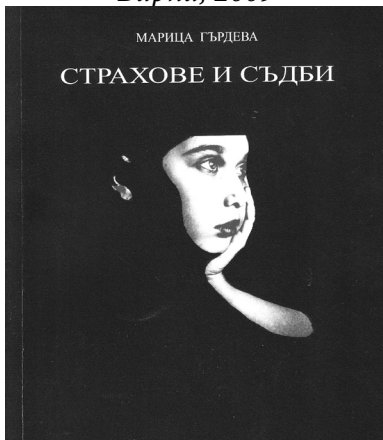
Жените убиха всичко мъжко в
мен.

Разумът ще победи човека.

Моята слабост са силните жени.

Визитната картичка на духа е
усмивката.

Марица Гърдева. „Страхо-
ве и съдби”. Изд. „График”,
Варна, 2009

Това е първата книга на Марица Гърдева. Сборник разкази, в който са представени предимно реални съдби. Наблюдателното око на авторката е уловило детайли от човешкото ежедневие, за да ги предаде на белия лист така неподправено, че всеки може да познае нещо от себе си.

Редактор и предговор:

доц д-р Людмила Стоянова

„Явно много бе чакала, защото повечето ѝ бивши обожатели вече бяха свили гнезда, а свободните мъже... Свободните... Те или носеха очила с десетсантиметрови стъкла и брояха стотинките още в средата на месеца, или, ако имаха пари, човек трудно би се показал на улицата с тях. От тези с парите на брачния пазар бяха останали ниските - дебели, дете приличаха на футболни топки или високите - дебели, грациозни като телеграфни стълбове и галантни като прерийни бизони.”

СТАНКА БОНЕВА „ГЕОДЕЗИЯ” НА ЛЮБОВНИТЕ ИЗВОРИ

Кирил Аспарухов издаде прелюбопитно четиво в два тома: „Нито просяк, нито крал” (поезия) и „Кладенецът на душата” (интервюта) – изд. къща „Стено”, Варна. Наистина трябва да се подчертае, че четивото е едно, защото животът на твореца (всеки творец) не бива да бъде делен на парчета (камо ли на 60 – година по година), а различните проявления на автора хармонично съжителстват в авантюристична на пръв поглед симбиоза; симбионтите са равностойни – никой от тях не паразитира и не задушава другия.. Ключови думи за автора: извор, любов, енергия. И един постоянен стремеж: след всички тъжни житейски констатации през прозрението да се приемат някои реалности, **каквито са** (подобно на „Дай ми търпение да приема нещата, които не мога да променя” – Св. Франциск Азиски) - неговият Сизиф трябва да продължи. Неговият бунтар - също.

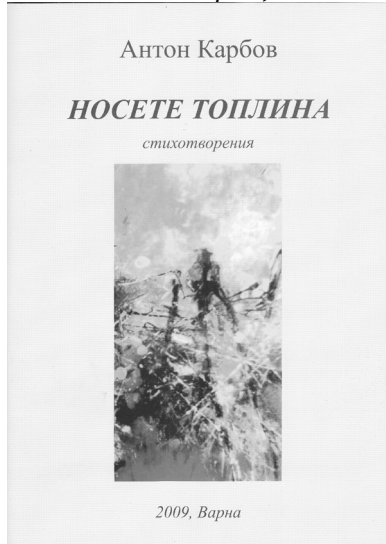
Днес съм мисъл. Песен. Стон.
Слънцевярващ. И без дом.
Днес съм радостна измама.
Утре – вик, трептеж и рана.
Днес съм силен и любим.
Утре – жалък, заменим.
Днес – стремеж, ръка сърдечна.
Утре – истина далечна.
Днес съм път. Добро начало.
Утре – сянка побеляла.
Днес – сълзица. И молба.
Утре – вятър. Прах. Трева...

Днес и утре – между тях
на ръба от страх и смях
ще премина като дъх.
Само връх ми трябва. Връх.

Вторият том от откровенията е озаглавен (няма нищо случайно!) „Кладенецът на душата”. Там са срещите. Онези срещи-празник, които са кладенецът с живата вода. Онези присъствия, от които черпим слово за бъдещето, храна за душата и време за размисъл. По страниците на „кладенецът” варненецът ще разпознае свои талантиливи съграждани и други извънградски (и извънземни) „опасни муцуни”, които са докосвали сърцето му през сцената или филмовите ленти, през печатния лист и афиша, или е „разпознал” гостуването им по варненските улици („Яааа, този/тази не беше ли...!”)

Кирил Аспарухов не задава въпроси на своите събеседници, а ги провокира сами „да усетят” въпроса. Той „пита” чрез народни мъдрости и получава достойни отговори. Заради всички нас, читателите.

Антон Карбов. „Носете
топлина”. Варна, 2009 г.

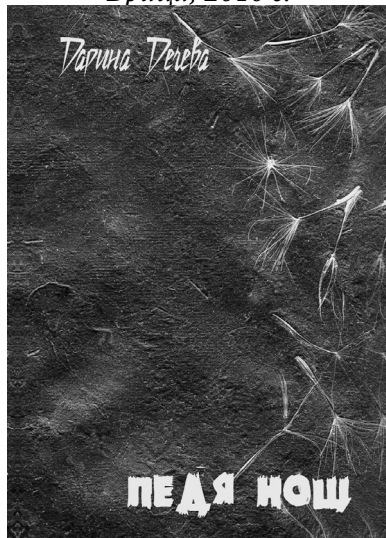
След стихосбирките си „Право в сърцето”, „Разпилени чувства”, „Бяла светлина” варненският автор Антон Карбов представя пред своите читатели последната си книга под редакцията на Емил Иванов.

Стихотворения за непреходните ценности, сгряващите спомени и обичта – вечна и свята.

Намерих аз ключодържател
със странна форма на сърце.
Кой с болка тѣй го бе заградил,
че бе разполовен на две?

Навярно станал е ненужен
на някой, който в самота
прозрял е, че е вече чужда
за него скъпата врата...

Дарина Дечева. „Педя нощ”
Изд. „Полинпринт”,
Враца, 2010 г.

Най-новата книга на миналогодишната победителка в раздел „Поезия” на съпътстващия Националната литературна награда „Милош Зяпков” конкурс. За творчеството си Дарина казва: „Винаги съм приемала писането на поезия като писмо” Редактор на изданието: Яна Кременска.

А беше време – само
за обичане.
И сякаш бе насън.
Но не остана.
Бе времето на
сбъднатите притчи.
За всичките глухарчета
бе рано.

Сезонът бе любов.
И ми приличаше.

Веселин Маринов,
„Магията на двойната
самота”, ИК „Славена”,
Варна, 2009 г.

Отиде си,
но огнят остана.

За миг докоснах само
тѣканта,
покрила с шепот
топлото ти тяло.

И в мен остана
цяла вечността.

Дима Димитрова,
„Тотален погром”,
ИК „Стено”, Варна, 2010 г.

Велико нещо е времето.
Той е мълчаливият мъдрец,
който таи в себе си
всезнанието.

ЗАЩО ТРЯБВА ДА ЧЕСТВАМЕ ОКОНЧАТЕЛНОТО ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ НА ВАРНА КЪМ БЪЛГАРИЯ, ИЗВОЮВАНО НА 24 МАРТ 1201 Г. ОТ ЦАР КАЛОЯН

От стр. 1

по-големи, като самият той става жертва на заговор. Като държавник се изправя и справя с враждебна международна среда, която не го признава; с явно враждебно настроен елит, който изглежда също не признава авторитета му и с неясно определена територия. Калоян не ни е оставил свои документи, но действията му са обсъждани широко от съвременни нему историци и държавници и са оставили трайни материални следи. След като става цар през 1197 г., на около тридесет години, той провежда десет години активна външна и вътрешна политика за признаване на авторитета и властта си като държавен глава. По методите на XIII век това са военни действия. Както вече казах, онази епоха се различава от нашата и авторитет тогава означава само силна армия и победи. Понятия като граждански свободи и права, като демократичен избор или импийчмънт на държавния глава изобщо не витаят във въздуха. Управляващите през XIII век налагат волята си с преки физически репресии на всеки бунт или заговор, или стават жертви на бунт или заговор. Калоян не прави изключение от историческата си среда, но за нас той е актуален с резултатите си, а не с методите си. Методите от XIII век отдавна са получили присъда от историята, но тази присъда не касае пряко личността и делото на Калоян, а касае средата, в която се е движил и живял, среда отмряла и среда, която не е актуална за честване, а само за изследване.

През 1201 г., след превземане на

Варна, той сключва мирен договор с Византийската империя и очертава граници, които след близо 650 години, след повече от тридесет поколения българи, на Берлинския конгрес през 1878 г., Великите сили ще признаят като изконни български територии и ще санкционират като Княжество България. При това независимо, и въпреки че нито през 1201, нито през 1878 г. Варна има преобладаващо българско население. След победата си край Одрин над Латинската империя, Калоян присъединява и територии, признати през 1878 г. като Източна Румелия, съединени с Княжество България през 1885 г. с единствената международно приета анексия в съвременната ни история. Към смъртта си през 1207 г. Калоян управлява земи, съответстващи почти изцяло на днешната територия на Република България. Предвид факта, че получава международно признание от папа Инокентий III и Латинската империя, санкция явно отчетена при възстановяване на съвременната българска държава, сме длъжни да признаваме, че част от неговите постижения ни определят като български граждани, приети от европейската цивилизация и включени в нейния геополитически ареал. Ето защо част от делото на Калоян е във всеки един от нас и това ако не е актуалност има над какво да се замислят не само автори на учебници за общо образование на следващи тридесет и повече поколения по тези земи, но и управляващи, споменът за които може да избелее, ако и те подлагат на тест съставни части на гражданската ни идентичност.

В една латинска пословица по типичен за софистите начин гражданското поведение на твореца се определя така: “По ноктите познават лъва.” Трудно мога да се досетя за друг съвременен автор-сатирик като Турхан Расиев, който да е такъв перфекционист в стремежа си да се обхване живота, който живеем, възможно най-пълно и многостранно. Последната му книга “Епиграми. Политическа джунгла - 1” следва най-добрата традиция на модерната българска епиграма. Въпреки ефектните каламбури и остроумните пародии, главно-то, което остава след прочита на този тънък сборник, е горчивината. “Една тъжна весела книга за едно невесело време”, в която вечният търсач на доброта и красота в човека, мъдрецът-реалист като че тъжно се разделя с мечтата си по “лъчезарната хармония на живота и природата”.

Злободневните и злобнички политически закачки и памфлети в “Епиграми. Политическа джунгла - 1” са построени на основата на семантична градация и силно въздействие на чувството, от което ефектът на въздействие и художествена изненада е неочаквано силен. Прелиствайки книгата на Турхан Расиев читателят неволно ще оприличи позицията на автора с яростта на Пенчо П. Славейков срещу фасулковците на духа. Размаханият му някога бастун срещу тържествуващата нечиста логика на неправдата и до днес си остава емблематичен за безпомощността на човека пред подмяната на критериите и объркването на общественото равновесие.

В епиграмите на този „усамотен песимист в епохата на оптимизма“ (по думите на Бранислав Нушич) налудничавият карнавал на съвременното ни живеене тре-

можно поставя въпросите, на които с все по-голям успех не можем да си отговорим. Освен с помощта на Смеха. Метаморфозите на историческото ни пътуване към демокрацията, странното смесване и преплитане на различни обществени стадии, небивалото стълпотворение от понятия придобиват в епиграмите на писателя образите на насилието и егоцентризма, дебелищината и простотията, лицемерието и алчността, снобизма и парвенющината. Без да пропуска циничните методи на партийното и общественото издигане, марша на партократията, шуробаджанщината и откритото дебеличие, Турхан Расиев тревожно се пита: Кой, от къде, как и защо определя коя личност да бъде във фокуса на обществе-

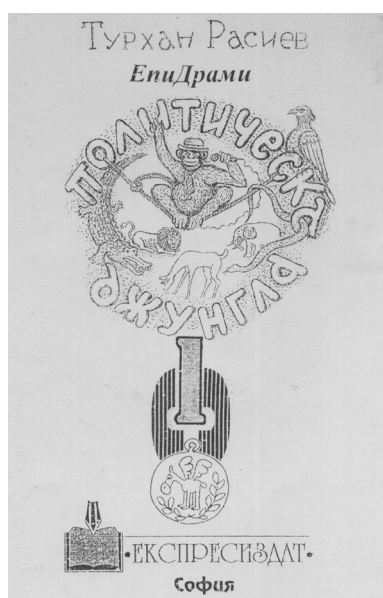
АНГЕЛ ДЮЛГЕРОВ

НАЦИЯ ... ЗА РЕКЛАМАЦИЯ

ното развитие при цялата разруха на морала и етиката:

Как ще се оправим, как, когато ни управлява куцо и сакато.

Темите за лъжата, подлостта измамата, лицемерието, жаждата за власт, страхът, бездарието и повърхностния стремеж към външен ефект и блясък на вещите извеждат едно от основните послания в книгата - за празното снобско-еснафско съществуване на съвременния управленец. Подтекстово словото констатира тъжната истина, че най-накрая дочакахме великата драма и като послушни и неми зрители загледахме декорите след вдигналата се завеса на духовната нищета. От “полу-крадци”, “полу-мъдrecи” и “полу-невежи” (по Пушкин) станяхме истински подлещи, закръглени от някаква си мода “по лъжени на народа”.

Турхан Расиев. “Епиграми. Политическа джунгла - 1”. Варна, 2009.

Целият абсурд на държавата ни, “минала на самоиздръжка”, се излива в образите на престъпници, мутри и магистрати, проститутки и политици, търговци хитри, които с безпощада продължават “да продават цъфнали нальми”. Медали, некролози, затягащи се каиши, средни пръсти, думи-клетви са само част от политическия инвентар на днешното ни време, което според писателя продуцира единствено омраза, “свобода на оловото” и грабителство. В епиграмите на Турхан Расиев България израства като една огромна циркова арена, на която едно след друго своите номера показват здравната каса, парламентът, образованието, шоу-бизнеса, оптимистичните правителства, докато накрая клоунът оптимистично провъзгласява “новата мярка”:

Горе главата! Не губи кураж!

Не всичко във България е изгубено: има бинго, нов тираж от тото и лотария.

Алегориите в тези епиграми лесно се разчитат, тъй като животът ежедневно ни ги представя – на улицата, в Парламента, по медиите... Човек се смее... и пак със свито сърце! И “зоната на здрача” все не просветлява, уморените герои се оттеглят на “вилните парцели” и “Отложили битката с времето за по-добри времена!” постепенно “замязваме на цигани”.

Сред наложените художествени решения най-тъжното е навикът на българина да се спасява поединично, да се стреми да неутрализира в себе си очевидната арогантност на демократичния Левиатан. Двадесет години след

демократичните промени, можем само със съжаление да констатираме, че подобен вид човешко поведение не спря да използва майсторски личната “гледна точка”, да “говори” винаги в първо лице. Преди повече от четири десетилетия Джон Кенет Гълбрайт написа, че „големите повелители на печата” са заменени от „синтетични личности”, създадени от организацията, т.е. от медията, за собствените ѝ цели. Това прозрение до голяма степен реактуализира дежурния въпрос: “До каква степен сме свободни – и въобще свободни ли сме?”

Страхувам се само от това, въпросите на Турхан Расиев към читателите да не останат “въпроси в пустиня”. Най-малкото поради факта, че епиграмите на писателя са не само съдба и призвание, но и остро оръжие за

борба с лошото и грозното; “най-демократичната, най-достъпната форма на изкуството” (Радой Ралин). “Висша еманация с чудодейна спойка на мисъл и сърце”, епиграмите позволяват на Турхан Расиев да гледа реалистично на себе си, без да фантазира. Той е от хората, които знаят, че ние, българите “още не сме дозрели политически и не умеем да отделяме зърното от плевата в човека”, но и никога няма да позволят му четат морал хора, които надничат от мерцедеси или от хеликоптер.

Преди немного години Борис Димовски беше казал: “На мен ми трябват двеста, но ми стигат и две”. Няма да е преувеличено, ако кажа, че за мен Турхан Расиев и до днес не прави компромиси нито със съвестта си, нито в поведението си. Защото за него “и най-тънкия компромис е дебела работа...” (Борис Димовски). Стига му да се надсмива над ежедневието, да се подиграва със съдбата, и понякога да кара хората да повярват, че не всичко около тях е нечисто, подло, користоно...

Искрено вярвам, че изреченото от Рашко Стойков пророчество никога няма да се сбъдне: “Само че при демокрацията, доколкото знам, всеки си реже езика сам!” Увлечено в гонитба на конюнктурата и настоящето, обществото ни се нуждае от честното и безкомпромисно слово. Смехът в този смисъл е свободата на интелекта да не се води по тертипи, а сам да анализира и да стига до изводи, колкото и кощунствени да изглеждат. Хуморът обаче открива само половината истина. Другата половина трябва да се каже сериозно. За да не се стига до онова прословуто: “Честито, вече сте реабилитиран, другарю Ралин.”

ДА СИ СПОМНИМ

НЕДЕЛЧО ВИТАНОВ *живя, работи и твори във Варна. Жителският му път се събира между годините 1939 – 2003 г. Разностранен талант, изразен и в поезията, и в прозата. Автор на книгите: „Рансодии в сиво”, „Начумерени монолози”, „Кръгла маса за призрци”, „Динозавър от бъдещето” и др. Може би най-добре, след творчеството му, го представя следният негов текст: „Родил съм се отдавна, още през миналия век. Толкова отдавна, че вече нямам спомени от първите си седем години. А тогава сигурно съм бил щастлив – щом нямам спомени... С няколко порока така и не можах да се преборя: детството, четенето, червоугодничеството и писането на остроумия. А тези пороци са всъщност неизлечими болести.”*

По случай деня на хумора и шегата представяме на читателите две негови стихотворения от книгата му „Рансодии в сиво”

СЕ ЛА ВИ

Един си живурка, друг тегли хомота – светът все така си върви...
Но ти не унивай – това е животът.
На френски звучи: се ла ви.

Да кажем, жената развод ти поиска – не бой се от хорски мълви, -
пусни я без сцени, недей се натиска,
жени колко щещ – се ла ви.

Или, да речем, нещо с шефа се скараш,
не влизай в спор с тъпи глави –
тегли му една и наместо да страдаш,
иди се напий – се ла ви.

Когато пък музата ти се надува,
длето и перо остави,
свари си кафе, просто помързелувай,
и утре е ден – се ла ви.

А щом се домъкне Оная с косата
и каже ти: „С мене върви”,
нахокай я, посочи ѝ вратата –
неучтиво е, но – се ла ви.

Тодор Игнатов
“Паун”

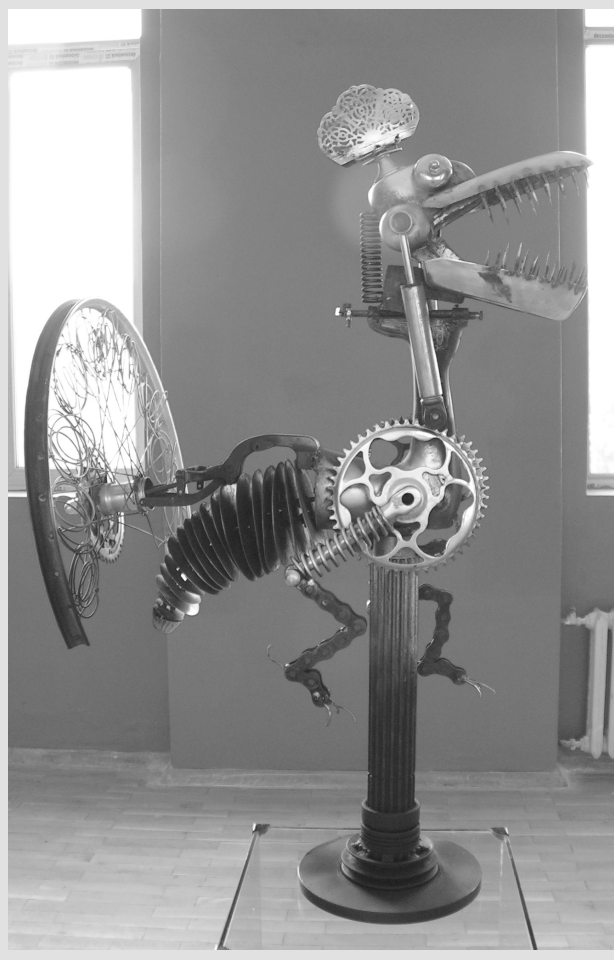
ДИАГНОЗА

До вчера ме боляха всички стави,
а днес в стомаха нещо ме пили.
И все е тъй: едно ще ме остави
и почва другаде да ме боли..

А пък зевзеците си правят смешки –
да съм се радвал и да съм търпял:
след петдесет не чувстваш ли болешки,
най-вероятно, байно, си умрял.

Не, те, горките, нищичко не знаят,
върстници, а не схващат същността:
физическата болка аз я трая –
боли ме, че отлитна младостта.

Рубриката подготви
СИМЕОН ИЛИЕВ

Седях срещу моята любов, коминът на старовремската къща.

Наслаждавах му се с всички сетива. Той, както винаги, се усмихваше и аз слушах добрия старик с лулата, който ми разказваше всичките истории, на които беше станал свидетел...

„Онази година беше черна за селото ни. Що народ измря... Зимата – коварна, няма път, пъртините високи по два метра... Една родилка се спомина, не успяха да я откарат в Станимъка. Добре че детенцето спасиха. Славчо, пощаджийчето. Голям левент стана и добре се задоми. Той сега одъртя, ама сигур сина му знайш – Митьо, Митьо от магазина!

Тааа... думата ми е за оная зима. Започнаха Поганите дни, мръсните. Чувала ли си за тях... От Бъдни вечер, та чак до Водици. Тогава караконджулите бродят и пакостят, мамка им. Ни сняг ги спира, ни студ. Камъкът се пукаше чак. Голям дзъндзър. Дори, казаха, манастирската камбана едвам я биели, и тя замръзнала, горката.

Лятото се беше задомила най-личната и хубава мома на селото ни – Гюлка. Името ѝ – като нея, чудно разцъфнала роза, красива девойка, умна, учена, пъргава. И с голяма любов се взеха със Стойко. Семействата им такава сватба вдигнаха – за чудо и приказ. Пък момата какъв чеиз имаше само, да не ти разправам. Знаеш животът как върви, всички зачакаха да се появят отроче. Радостната вест не закъсна, малко преди Архангеловден Гюлка и Стойко обявиха, че ще имат дете. Новината бързо обиколи селото ни. Да ти кажа, че имаше една зла душа, която със сигурност им завидя. И тя Гюлка се зовеше. Да ти кажа, май беше от онези, копанарките. Беше дошла някъде от равнината, ожени се за големия син на кучия абаджия, забравил съм им вече имената. То друг него нямаше да го вземе за мъж, много обичаше пукницата, особено смокиновата. Тук, в нашето село, открай време растат смокини и правят най-добрата смокинова ракия. Спомина се, горкичкият, две лета преди тази зима, за която ти хортувам сега. Гюлка, неговата, сама остана. Никой в селото не я харесваше, вреше си сурата навсякъде, дори на няколко пъти я хванаха да краде от селските дворове. И завистлива беше, не можеше да се примири, че мъжът ѝ я остави така внезапно. И двете им деца остави сирачета. Пък бедни, бедни години. Няма работа, няма храна. И все Бога хулеше тази жена, той ѝ бил виновен.

На връх Игнажден грозен слух тръгна, че от манастира са откраднали една икона на Богородица. Малка икона, не голямата, чудотворната. То пък биваше и голямата да откраднат! Голям

грях, точно на този празник! Когато нищо не се изнася от вкъщи! Лоша поличба беше това. Хората шушукаха, не излизаха никъде, бяха се изпокрили в миши дупки от този студ. В тия, мръсните дни, се плашеха от таласъмните и караконджулите. Чак до Водокръсти жените не се миеха, не сплитаха косите си, не предяха, не чистеха къщата си.

Слухът за иконата се оказа истина. Тръгнаха и предположения, кой го е сторил, дали е някой нашенец или от другаде. В тоя студ никой не бе посещавал манастира, ама знае ли чилиак?...

Аз нали виждам всичко от високо, та и на Бъдната вечер видях Стойко и Гюлка как още по рано притичаха към къщата на свекъра и свекървата, там щяха да срещат празника. Гюлка беше натъкмила едни постни сърми, содена питка и тиквеник. Голяма майсторица беше! Стойко държеше всички бохчи с една ръка, а с другата пазеше Гюлка да не падне в тая поледица.

Подредиха масата, само постни гозби, сложиха бъдника в огнището. И семейството на брата на Стойко беше там. И сватовете бяха поканили – сестрата на Гюлка се беше задомила далеч от се-

ЕВГЕНИЯ МАРИНЧЕВА

БЕЛИЯТ КОННИК

(Из поредицата разкази „На раздумка със стария комин“)

лото, та да не са сами и те. Нали на тази вечер се сбираха всички по традиция в къщата на родителите. Свекърът прочете молитва, свекървата прекади софрата и тръгна с тамяна през цялата къща и двора. Като излизаше към сайванта, ѝ се стори, че една сянка се прокрадна някъде пред нея. Тя изписка, а мъжете дойдоха да видят какво става. Но не откриха никого.

– Сторило ти се е, няма нищо! – успокои Стойко майка си. – Прибирай се, че не е за живи хора навънка!

Мъжете наобиколиха тук и там и се увериха, че всичко е наред.

Очите на Гюлка гледаха тревожно, когато се прибраха.

– Стойе, тук някой тропаше, докато вий бяхте на двора! – отиде в него и се гушна. Той я обхвана като дете, което търси закрила.

– Гюле, казвам ти, няма нищо и никой там в двора!

Старите се спогледаха и като че ли нещо тревожно се настани в сърцата им. Решиха Гюлка и Стойко да останат да спят у тях, място имаше.

Цяла нощ Гюлка се въртя и чак на съмване потъна в дълбок сън.

На сутринта тя не се събуди. Беше бяла-беленичка. Стойко я помисли за умряла и нададе страшен вой, та чак комшиите чуха. Дотърчаха всички в одаята. Лицето на Гюлка бе застинало и като че ли странно блаженство я бе обзе-

ло. Дишаше, все още дишаше! Едвам доловимо, но на огледалцето, което поставиха пред лицето ѝ, се видя. Стойко плачеше сподавено, коленичил до леглото ѝ. Родителите на Гюлка седяха до тях като гръмнати. Детето им, което чакаше дете... Боже, смили се над нас, грешните!

Мълвата, че Гюлка е на умिरалка, тръгна бързо из цялото село. Най-хубавата и сгодна мома! Лошата поличба с откраднатата икона вероятно това вещаеше. Един Бог знаеше!

Гюлка стъпваше боса по росната тучна ливада и се радваше на слънчевите лъчи, които я погалваха нежно и някак си примамливо. Толкова свежо зелено, осеяно с всички цветове на дъгата, не бе виждала през живота си! Учуди се, като видя закуп поникнали пролетни, летни и есенни цветя. В съзнанието ѝ, някъде далеко, се носеше едно съмнение, че е зима и има много сняг. Но красотата, която сега се разпростираше пред нея, я караше да не се замисля за нищо. До нея вървеше някаква жена, Гюлка бе убедена, че я познава, но нито виждаше лицето ѝ, нито разбра по гласа коя е. Птички летяха около тях и чуруликаха омайно. Повървяха още малко

Тодор Игнатов - "Спомен"

ближават моста. Пред очите им се откри една широка поляна, още по-красива и омагьосваща от досегашните зелени ливади. На края ѝ се откри мост, който минаваше над реката. Гюлка не успя да види водата, но чу нейния тътен. А от другата страна ги чакаше

започна да възвръща цвета си. Бузите ѝ леко порозовяха.

– Стойе, къде беше, че толкова дълго те нямаше? – мъжът ѝ отново я целуна и хвана ръцете ѝ в своите. – Погребахте ли Гюлка, Стойе?

Стойко остана учуден:

– Какво говориш, миличка, Гюлка си е жива и здрава!

– Много съм уморена, пътувах надалеко – въздъхна тя. – А не помня къде...

Всички в къщата на Стойковите родители се бяха скупчили около леглото на Гюлка. Мислено благодаряха на Господ, що молитви му отправиха! Пред очите им ставаше чудо – тяхната мила дъщеря и снаха живваше с всяка изминала секунда.

След около час чуха църковната камбана да бие на умряло. Оставаше още един ден до Новата година.

Новината бързо се разнесе из селото ни. Намерили другата Гюлка починала в преспите, в горичката до манастира. Какво е правила там, никой не знаеше. Тръгнаха слухове, че тя е откраднала иконата и че е искала да я продаде на лоши хора. Децата ѝ останаха кръгли сираци.

Старикът всмука жадно от лулата...

Аз го слушах като омагьосана.

„Дали Бог наказва хората, които не спазват Божиите заповеди и които допускат Седемте смъртни греха?... Завистта до това води. А ти живееш според писанията и ще спиш спокойно... Ще дойдеш пак при мен, нали? Не съм ти разказал за моста до Бажовия вир... Сполай ти, че ме изслуша и Бог да те води!“

Стоях безмълвна много дълго до моята любов. Спомних си за една жена, моя колежка, която ми бе разказала същия сън, за белия конник и полянката с цветята и чуруликащите птички.

Мислено склоних глава пред Белия конник...

Бог знае...

Кога, защо и как...

един снажен и напет конник на бял кон. Лицето му не се виждаше, но тя остана с усещането, че се усмихва. Жената каза на Гюлка да му помахва с ръка. „Кой е той?“ Отново не успя да зададе въпроса си, само си го помисли. Тръгнаха по моста...

Стойко забеляза, че Гюлка изхърка в съня си и като че ли се отпусна. Веднага сложи огледалцето пред носа ѝ. Нищо. Изтръпна целият. Затаи дъх, още малко ще го подържи.

Белият конник слезе от коня си и протегна ръцете си към Гюлка. И тя протегна своите към него. Изведнъж той се отдръпна. Обърна се към другата жена:

– Ти кого си ми довела?

– Гюлка, нали така заръча?

– Не тази, другата Гюлка казах!

Думите му бяха като нож. Врязаха се дълбоко в съзнанието на Гюлка. Някаква невидима сила я върна обратно по моста, към зелената полянка. Цветята бяха като размити и цветовете им като че да не бяха същите. Тревожност я обзе. Тревожност за Стойко. Нямаше го до нея, къде ли се е заплеснал, че не идва...

Гюлка отвори очи. Няколко дълги мига тя гледаше мъжа си право в очите, без да разбере какво става. Гледаше някъде зад него.

Стойко потрепери, не знаеше дали да се радва. Очите на невестата му бяха безизразни. Погали косата ѝ и я целуна по челото. Тя

ДНИ НА ДЕТСКАТА КНИГА И ИЗКУСТВАТА ЗА ДЕЦА

КАТЯ БАКЪРДЖИЕВА

КНИГАТА – ЕДНО ВЕЧНО И БЕЗСМЪРТНО ЧУДО

“Книгата е прозорец към света” – една мъдра сентенция. Но в днешните времена с тревога се питаме дали този прозорец няма да бъде затворен от вездесъщия Интернет, който е и полезен, но... Малко четат и деца, и възрастни.

Ала пъстрата книга е все още в ръцете на детето. Мама чете приказките на сладкодумника Ангел Каралийчев, в детската градина звучи песничката “Зайченцето бяло”, чийто текст е създаден от “майката” на зайчето – Леда Милева; чуруликът в класната стая врабчетата на Радичков, предизвикват весел смях патиланците и баба Цоцолана... Познати на всички деца по света са книгите на вечната класика и детето разпознава Доброто и Злото чрез героите на Андерсен, Братя Грим,

Егзюпери...

Юношеската възраст търси чистата нравственост и у герои като Тримата мускетари на Дюма, индианските вождове на Карл Май и Майн Рид, Том Сойер на Марк Твен, мъжеството на Робинзон Крузо на Дефо, социалните проблеми, хуманизмът, и още, и още... Неусетно литературните персонажи възпитават...

В по-нови времена детските литературни кумири носят и други характеристики. Малкият човек е привлечен от нестандартното, причудливото у герои като Пипи и Карлсон на Астрид Лингрен. Това развива фантазията, обогатява въображението. Шумна световна слава придоби и типажът млад магьосник. Не се случва често в наши дни юноши

да се редят на опашка в книжарниците при поредното издание на книги с герои като Хари Потър!

Привличат вниманието на детето читател и занимателни книги, в които авторът го насочва към различни страници на книгата лабиринт.

През Седмица на детската книга и изкуствата за деца, а и не само тогава, се организират курсове за изява на даровити деца и юноши, срещи с творци, търсят се и нови форми като четене-маратон с цел развиване на младите таланти, но и за възвръщане на любовта към книгата.

Дано! Нека бъдем оптимисти и да вярваме, че книгата ще си остане едно вечно и безсмъртно чудо!

ВАНЯ ДИЧЕВА

КАТО ПРИКАЗКА

Като приказка, но не е приказка, а истинска история.

Моите дядо и баба, като всички баби и дядовци, също са били млади. Те ми разказваха една история от младостта си, която помня и до днес.

Живели са в градче близо до Средна Стара планина. Една сутрин дядо се качил на своя кон с име Сибир и тръгнал на лов в планината. Имал си приятел и в други дни ходел с него на лов, но сега приятелят му бил зает. Имал си и ловно куче, но то вече било много старо и си лежало в колибата.

Било ранна пролет, дърветата се разлиствали. В гората миришело на син минзухар, а позатопената почва сякаш дишала дълбоко, за да поеме още топлина.

Изведнъж Сибир спрял. Дядо слязъл от него и се ослушал, а после тръгнал към една от скалите. Под нея имало изровена дупка, от която се чувало скимтене. Навел се той и видял, че в дупката има малки вълчета. Те тръгнали да излизат оттам, като всяко от тях блъскало с лапичките си другото, за да излезе първо.

Дядо си помислил, че майката на вълчетата може до се появи и да го нападне, а всяка майка, дали на човек или на животно, става опасна, когато защитава малките си. Погледнал към Сибир, но той не реагирал на никаква опасност. Все пак дядо тръгнал към него, но в близкия храст забелязал вълчицата. Била убита.

Върнал се дядо, взел вълчетата и ги сложил в торбата, закрепена на седлото на коня. Качил се на него и се прибрал.

Вкъщи баба му се скарала, че вместо да донесе нещо за ядене, той донесъл нещо, което трябва да хранят. И наистина вълчетата ядели колкото прасето, а сутрин, когато баба ставала, намирала по пода купчинки и локвички, оставени от тях.

- Ааа – казала тя – това тук не е тоалетна. Грабнала вълчетата и ги занесла при Сибир, който им се радвал.

От цялата работа пострадало прасето. Вълчетата дебнели баба кога ще му даде храна, за да я излапат. А може би не е пострадало, а спечелило, защото никой не искал да коли толкова слабо прасе.

Ядосана, баба викала:
- Ааа, така няма да стане, дори кокошките спряха да снасят.

Тия вълчета по цял ден ги гонят из двора. Наедрели са като телета. Занеси ги в гората.

Последните и думи били отпавени към дядо, който тогава бил млад, но това вече го казахме.

Дядо и приятелят му отвели вълчетата в гората до мястото, където са се родили. Там те подгонили гартите, защото ги помислили за дребни кокошки. Така се изгубили от погледа на двамата мъже, които се върнали без тях.

- ААА – казала баба – дворът сякаш опустя, а беше толкова весело с ония лакомници.

- На тебе не може да се угоди – разсърдил се дядо. – Хем искаш прасето да пълнее, хем да ти е весело. Не може така!

На следващата година, когато зимата била към края си и времето се позатопило, дядо се качил на Сибир и тръгнал на лов. Този път приятелят му бил на сватба в близкото село и той потеглил сам.

Дядо тъкмо отбил коня си от пътя и навлязъл в гората, времето се развалило.. Вятърът зашвирил и заблъскал по дърветата, а изсъхналите клони падали с трясък по земята. Той решил да се върне вкъщи, но изведнъж от гората изскочили глутница вълци. Настръхнали и с оголени зъби, те заобиколили Сибир, който се изплашил, изправил се на задните си крака и изтърсил дядо от гърба си. Пушката му останала на седлото на коня.

Но станало чудо. Вместо да подгонят побягнали Сибир или пък да се нахвърлят върху дядо, вълците се сбили. Вкопчили се един в друг, ръмжали и се хапели. Дядо не си спомняше колко е продължил този бой, но четири от вълците побягнали в гората и той разбрал, че са били седем, защото три от тях дошли при него. Той си помислил, че са дошли да го ядат, а те започнали да му се галят, защото това били спасените от него вълчета. Сибир се върнал засрамен, че е оставил стопанина си. Дядо бръкнал в торбата, закрепена на седлото му, в която баба винаги оставяла доволно много храна, и я дал на вълците. После се качил на коня и поел към града, а вълците тичали от двете му страни. Съпроводи ги до края на гората, после постепенно изостанали. Сибир изцвил сякаш за сбогом, а от гората се чул вой на приятелите му.

РУСКА ДАСКАЛОВА

МЕЧТА

Горд съм с моя брат голям –
мъж на морето – капитан!
Няма страх от урагани.
През морета, океани,
плава с кораба си бял.
Той какво не е видял? –
китовете – исполини,
умните добри делфини,
острови, страни далечни...
Батко, поздрави сърдечни!
Ден и нощ мечтая, как
аз при теб да съм моряк.

МОЯТА СЕСТРИЧКА АНА

Моята сестричка Ана
днес на две годинки стана.
Весела е, обичлива –
прави ме безкрай щастлива.
Със очички – две звездички,
златни, свилени косички,
тя на палци, с пелерина
в такт танцува – балерина...
Слуша татко, слуша мама –
слуша мен, че съм голяма!
Моята сестричка Ана
днес на две годинки стана.
Тя е нашата принцеса
във семейната пиеса.
Като нея друга няма –
прегръщам я с обич голяма.

ТУРХАН РАСИЕВ

РИМУШКИ С МУШКИ

НЕДОВЪРШЕНА РАЗХОДКА

Веднъж мишка и котка
тръгнали на разходка.
Но котата огладняла.
И разходката спряла!

РЕПЛИКА НА ТИКВАТА

Човек и с това,
мили деца, свиква,
че вместо глава
носи тиква.

СЕНЗАЦИЯ

И Кума Лиса ни слиса:
за птицевъдка се писа!

РАЙНА ПЕНЕВА

ДЕТСКО МОРЕ

Кой ли дава имената
на животните, цветята,
на предмети, насекоми
тук и там в света огромен?

И защо, защо морето,
дето рой деца привлича
от зори през дните летни
и от всички е обичано,
синьо е като небето,
а пък “Черно” го наричат?

Правя строга забележка:
поправете тази грешка! –
Черното море от днеска
да се именува: Детско!

НОЩНА ПЕСНИЧКА

Няма нищо по-разкошно
от звезди в небето нощно,
а щом месецът изгрее,
иска ми се да запя
нежна песничка, която
да обиколи земята
като приказна Жар птица,
та безбройните дечица
в сладък сън да залюлее
ясен месец щом изгрее
сред звезди в небето нощно –
няма нищо по- разкошно.

ДИМА ДИМИТРОВА

РАЗХОДКА ПО БРЕГА

В неспокойна върволичка
децата се точат,
поуплашени са всички –
вълните ще скочат,

ще се търколят по пясъка
и ще ги залее!
Горе върху птичи крясък,
чайка се люлее.

Ех, деца, не се плашете,
идват с вълните
палавите рибки дето
искат да ви питат:

Винаги ли той сте свити,
сухи по земята?
И какви са ви игрите
щом не сте в водата?!

ТАЙНА

Ще ти кажа малка тайна!
Днеска на морето бях,
кули пясъчни издигах
и с водата си играх.

Лошата вълна се спусна,
с ръка всичко разруши!
Но... донесе раковина,
с нея тя ме утеши.

Ето, аз на теб я нося!
Още на море дъхти.
Щом я сложиш до ухото
приказки ще ти реди.

ГОСТУВА НИ ВЕСТНИЧЕТО “ЗВЕЗДЕН ПЪТ”- (Издание на ЦДГ 13 “ЗВЕЗДИЧКА”)

Звезден път

През лятото бях на гости при баба Вичи в гр.Търговище.

Един ден, когато се връщахме от разходка с баба, видяхме няколко деца да гледат едно таралежче.

На няколко метра от тях една кола бе смачкала баба му. Те се чудеха какво да го правят. Когато приближих до тях, видях таралежчето, което беше голямо колкото малкото ми пръстче. То

издаваше тъжни звуци и явно много се страхуваше от децата, които вдигаха голям шум и го прехвърляха от ръка на ръка.

Помолих баба да вземем таралежчето и да се грижим за него. Децата не знаеха какво да го правят и ни го дадоха да го нахраним. Аз го носих в шепата си до нас. Бодличките на таралежчето бяха съвсем мънички и ме гъде-

ВАЛЕНТИН ПАНАЙОТОВ – 7 г.

ТАРАЛЕЖЧЕТО

личкаха. То имаше малко личице и беше много сладичко.

Когато се прибрахме у дома, баба извади една кутия от обувки и в единия край сложи парче пухкав плат. В другия край сложи една капачка, в която сипа прясно мляко. Отначало таралежчето много се страхуваше и цялото трепереше. Няколко пъти го слагахме до млякото малките му

устенца, докато накрая то започна да го пие. Така всеки ден ние го хранехме с мляко и го държахме на топличко.

След около месец, когато таралежчето порасна, баба го занесе на вилата, където го пусна да живее на свобода. Вярвам, че сега то е щастливо и харесва новото място, където живее!

ИВАН СТАВРЕВ

ПРОДЪЛЖЕНИЕ В ОТВЪДНОТО

Пролог

И тъй – преминал преизподнята –
излязъл жив! от всички кръгове на Ада,
ти виждаш как – спасено, превъзмогнато –
край тебе всичко се разпада.

Време за безсмъртие

Какво открих,
какво изгубих между двата бряга
на раждането и смъртта?
През тази долина, където вятърът
през всички тукашни сезони вдига люта пепел
от мъртвите, от лунните морета „черни“, „бели“;
през тази долина изпепелена
премина галопираща и дива
и ордата на моите мечти,
предвождани от вярата, че съм безсмъртен. Аз –
Творецът, който караше стоманата да се разлисти
и птиците да се завръщат
сред клоните и сред тръстиките.
Сред вечните тръстики, устояли
на мръсотията на хората и времето.
Изпепелена Долина, прости. Сега се връщам,
за да събудя митовите,
които моята съдба за теб създаде.
Да разкажа на идващите поколения,
че митовите, не комините ...

Защо ли някога, когато бях безсмъртен,
наистина повярвах, че комините
са те превърнали във връх?! И още
да ти припомня, че тогава,
в годините на моето безсмъртие,
когато неочаквано захвърлих котва тук,
поисках прошка
от босоногото си детство, от моите приятели,
с които построихме „Арго“,
с които вече стъкмявахме платната
и чакахме попътен вятър...
Сега разбирам Одисей ... Тогава
не заповядах да ме вържат и...
се предадох на сирените.
Сирените не ни помагат. Те, подобно амазонки,
само ни изсмукват. Те само временно отлагат
гибелта ни. Защото котвата е символ на
пристанище.
Мирише на лагуната,
в която гният корабите на мечтити ни. Не помним
как, кога сме я зазидали в основите...
Внушаваха ни, че сме първи. Днес –
разбирам, че сме мъртви.
Че младостта ни бе разстреляна
като ония бели лебеди,
(същинска светеща мишена,
от право на протест лишена)
които „хората със бели номера“
разстрелваха по тъмно –
цинично, арогантно, стръвно...
Внушаваха ни, че сме длъжни
да бъдем безрезервно предани
на някаква отвличена идея. (Незащитена).
Незащитени, но безсмъртни, неприлично млади
жонглирахме по естакадите... Горещи
ветрове и посоки пронизваха още сърцата ни.
Вързани там ... за мечтите си... вечер
(сякаш край огън) присядахме край извора.
Присядахме край древността,
отдето тръгна някога Реката на живота ми.
Не помниш ли – тук срещнах тебе, Марциана.
Завърнах се да ти поискам прошка. Но
нима не беше ти сирената, която
ни омагьоса – мен и моите приятели –
край извора, защото вярвахме, усещахме,
че с твоите очи ни гледа Вечността. И още –
че срещата със теб е индулгенция
за вечност.
За безсмъртие.

ЛОДКАРЯТ

Атанас Липчев вече премина ли Стикс?
Беше спрял на брега и с Харон разговаряше.
Харон ще го вземе ли с лодката?
Пари ще му вземе ли?
Беше останал без грош. И последния
му откраднал един от „Крадците“ му.
Може би политик? Как ги мразеше!
Предишни и днешни.
Всичките – грешници.
А с Харон разговаряше дълго –
за Светлината разпитваше.
И ще може ли
да си пише романите там.
(Тук не успя).
Бързаше много Харон – работа много го чакала.
Пак ще се върна, добави...
Беше сам на скалистия бряг и студената,
влажна мъгла го загръщаше.
Но стоеше... отсам и молеше Господ да спре
за малко водите на Стикс
и бос да премине „На Другия бряг“.

ВАНИЛИН ГАВРАИЛОВ

ИЗМЪЛЧАНИ СЛОВА

В памет на Атанас Липчев

С толкова любов разплете недокоснати съдби!...
Път от Дунава към Лета за душите им проби...
В бури, в яhti, в аламани, в мрежи, пълни с паламуд -
в тях духът ти ще остане, всял у властниците смут!...

Стари улици на Варна помнят стъпките на лорд,
горд с душата летожарна, взел мечтите си на борд!...
Ако можеш, настигни ги измълчаните слова! -
Във сърцето, вместо в книги, се взривяват след
това...

Не успя да донapiшеш нашите тревоги ти,
но във книгите ти дишат най-човешките мечти!...
...На забравата реката... Мама другият ѝ бряг...
Знам – очаква те оттатък Господ Бог със поглед
благ!...

КРЕХКА ВЕЧНОСТ

На жена ми

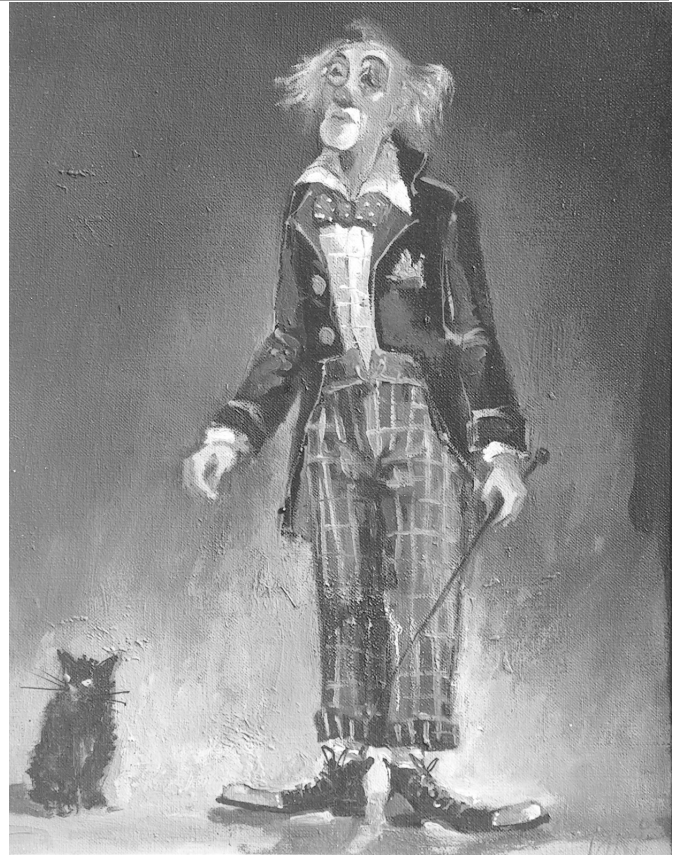
Сами ще чоплим вече своята участ...
Трохите тъжно масата преглъща...
Притоплените спомени ще учат
на самота опразнената къща...

Децата наши пътя си поеха,
а срещите ни с тях са преброени...
И свидна ни е всяка тяхна дреха,
играчките им, в шкафа подредени...

Ще се завръщат, както всяка пролет
тук птиците долитат, прирастени
към родното гнездо. А нашта роля
е да посрещнем късните промени...

Че Времето застоя не прощава –
ехти камбанен звън за алилуя...
И щом за нас удари час, тогава,
небесните си грижи ще обуюм...

...Но блика радост в детската ни стая! -
Там внучето ни утешава мечо...
Разнежени, със теб ще разпознаем
в наивността му своята крехка вечност...

Тодор Игнатов - "Тони"

РАЗПЛИТАНЕ

Разплитам се усърдно - ден след ден,
а плетката тъй бързо се стопява...
Расте кълбото с нишката зад мен,
назад остават суета и врява...

На словото ми вплетеният дух
дали ще топли нечия надежда?...
Или ще се препъва някой глух
и сляп лаик в обърканата прежда?...

Загрижена за детския терлик,
тъй баба ми разплиташе пуловер,
докато аз играех на войник
и в ордените дядови се ровех...

Дано успее звездният плетач,
ако изобщо края ми намери,
да изплете след моя сетен здрач
поне терлички за невръстни ери...

СИБИЛА

*Fortis Fortuna Adiuvat**

Във сърцето ми бълбука кротко топлата ѝ сила!...
Прави ме щастлив и ведър пред всемирната тъга...
Търси своята пролука там една добра сибилa, -
може би славянска веда, разбунтувала мига...

Може би от Испериха конски тропот тя събира –
взрив от хиляди копита, който иде отдалеч...
Лекарите не откриха нито знак от мойта лира,
нито някой ме попита за предсмъртната ми реч...

Диагнозата – ужасна!... Като мълния ме тресна...
Дадоха ми кратко време – две години или три...
Но сибилата ме тласна във посока неизвестна,
без кръвта ми да отнеме. И плътта ми не затри...

И Евтерпа, Калиопа, даже с пищната Ерато
ме разпитваха за нея, но до днес останах ням...
Тъй разминах се с потопа медицински аз, когато
трябваше да заживея, без на Хадес да се дам...

Днес в сърцето ми бълбука топлината на сибилa!...
Нямам време да умирам – слава я сърдечно аз!...
И оставам още тука, щом в кръвта ми е открила
от щурченце бедно лира, късче косъм от пегас...

* Съдбата помага на смелите (лат.)

ИВАН КЪОСЕВ

В памет на Емил

... И какво?...

Какво остава от поета?

Две тънки книжки, лунен прах.

Три ризи захабени от несрета

и виното, разливано по тях.

О не...

Не говорете за признание.

Тук истината е клошар сакат.

Поетите ... си тръгват,

поемат във изгнание,

за да са далеч...

далеч от този подъл свят.

ДЪЖД

*Il pleure dans mon coeur
comme il pleut sur la ville
Paul Verlaine**

Вали над града, както плаче сърцето ми,
душите на мъртвите по пътеки неведоми
спускат се, слизат сами от небето...
Кой ще затопли сърцата им ледени?

Кое то не знаем е някъде там...
дето безпаметно сенките бродят...
Но защо ли, защо вместо в божия храм
моите пътища към бездната водят?

Живея безцелно, живея задавено...
Дните изгарят като факли запалени.
На дните си примката затягам – аз сам...
Но пред страшния съд ще застана изправен.

* *Сърцето ми плаче както вали над града* –
стих от френския поет - Пол Верлен.

ПАДАЩА ЗВЕЗДА

Откъде долетя на тази планета?
И как прелетя? Тъй крехка си – цвете!
Заблудена комета ли беше сърцето ти?
Какъв ли копнеж насам те понесе?

Ти запламтя сред въздушните пластове.
Ти се стопи - високо в небето.
А на земята, под тъжните брястове
как изгоря – видя само поета.

Художник Тодор Игнатов

ГАЛИНА ИРИКЕВА

* * *

Ще трябва да изчакам този орех
в кората си да пусне дървояди
да стопля слънчева вода за гости,
за да се моля да ги изпревариш;
да взема после пръстов отпечатък
на най-красивата усмивка в тебе,
да ти разказвам как не те очаквам
и как избягвам службите в неделя;
как сгазвам куче,
как тропосвам болка
и как ме водиш за ръка през моста.
Ти помниш ли защо те искам толкоз
през тристата ми хиляди живота...
през всичките ми високосни думи -
че ти засяваш орехите в двора...
виж, този остарява със минути,
когато с мен не искаш да говориш.

* * *

Завещавам ви всички пиратски възбуди,
осолените вежди на морския вълк.

Не намерих Кивота. Случвах все на маймуни...
на щастливи маймуни. Друг да паши света.
Аз съм в залива, цепя си мачтите с брадва,
храня огъня с моята лудост бездушна...
Тази лека разкрячка (да чувствам земята)
ми убива, но свиквам, почти като куче.
Без фиордите в дългия гръб на морето,
да възвръщам сърдечния клапан при тебе,
мое малко семейно, пиратско усещане;
няма буря по-силна от твоята нежност.

СЪН

Сънувай, мамин, дракони с корони,
шушукай им за своите мечти,
сега на времето поставят клони
и в щръкналите им добри уши
спиралата с вълшебна колесница,
препуска бързо, няма да се спре;
когато се събудиш ще е истина...
сънят ти има жилести ръце.
И в нишките му сребърни ще видиш,
как бъдещите дни си люпят цвят,
сънувай ми, детенце, самодиви,
ти сам вълшебник си на своя свят.

КОРАБ

Обемът в който трудно се рисувам,
защото натежах в калъп от форми,
защото скокът на душата с бърнджи,
сега прескача кльошавите локви...
Наужжим мисли и клишира пози,
не помни как се подковават птици,
и някак все по-невъзможно може,
почти имунитетно, и не иска
да сочи облаците си с обувки,
да слага стъпки в пъпа на дъгата,
да сресва своята наивна глупост,
разрошена от недостатъци ...
Да гони драконите, да не извинява
кипежите на кръвната си група,
сега странично ѝ се възхищавам,
за всяко нейно куражлийско случване.
За всяка роля, всичките ѝ музи,
в замяна бих си пръснала сърцето;
ако е котва тялото ми скучно,
то нека корабът да е в морето!

АНТОЛОГИЯ „МАНУСКРИПТ – КИЛ”

КОЛЬО СЕВОВ

НА ГОЛАТА ЗЕМЯ

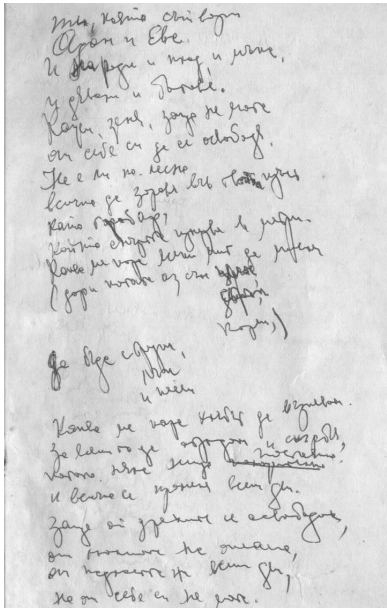
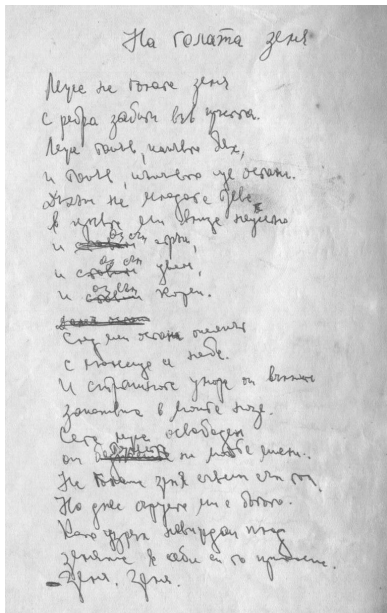
Лежа на голата земя с ребра
забити във пръстта.
Лежа такъв, какъвто бях,
и такъв, какъвто ще остана.
Дъхът на младата трева
в кръвта ми влиза неусетно
и аз съм стрък,
и аз съм цвят,
и аз съм корен.

След мен остана океанът
с люлеещото се небе.
И страшната умора от вълните
закотвена в моите нозе.
Сега лежа освободен
от тежестта на моите мисли.
На голата земя съм гол.
Но днес сърцето ми е богато.
Като узрял невиждан плод
земята в себе си го приюти.
Земя, земя.

Ти, която сътвори
Адам и Ева.
И народи и плод, и мъка,
и дяволи, и богове.
Кажки, земя, защо не мога
от себе си да се освободя.
Не е ли по-лесно
всичко да заровя във твоята
пръст
като гробар, който смъртта
измерва в метри.
Какво ме кара всеки път да
мисля
(дори когато аз съм цвят,
стрък,
корен,)
да бъда струна,
лъч
и песен.

Какво ме кара хлябът да
възпявам.
За всичко да страдам и скърбя,
когато няма нищо постоянно
и всичко се променя всеки ден.
Защо от дрехите се освободих,
от олеията на дните,
от подлостта на всеки ден,
но от себе си не мога.
Не мога да изкупя моята мисъл,
от детските ми дни до днес сме
като присъда – на затвор.
Не ме напуска.
Няма ли от всички мисли
да натежеем някой ден
и да настъпи страшен съд,
затуй, че ние не умеем
от себе си да се освобождаваме,
че се стремим себе си да
надминаваме.
Земя, земя.

Не искам нищо в повече.
Проклет да бъде този хитър цвят,
който спасил човешкия ни род.
Създавал ни добри и честни.
И взеамал ни, когато станем зли.
Бъди добра, когато тежка буря
като половин мачта ме изхвърли
на твоя бряг (морето укротил)
да стана цвят,
да стана стрък
и корен.
И да съм гол
на голата ти гръд.
За да долавям тихите удари
на моето сърце.

В предишния брой започна
нова рубрика на вестника –
“Антология “Манускрипт”
– “КИЛ”. В нея ще бъдат
представени саморъчно
написани стихотворения на
български поети от различни
творчески поколения. Това
е част от съставен от мен
сборник “Обятия”, в който
дадох предпочитание на поети
отишли си от “мира сего”, чията
съдба и творчество са свързани с
Варна, Пловдив, Бургас, Несебър,
Ловеч, Русе, Силистра, Разград,
Дряново и други провинциални
градове. Наред с такива
големи имена като Багряна,
Далчев, В. Петров, Ал. Геров,
Бл. Димитрова, Ив. Радоев, А.
Германов, М. Ганчев, Д. Дамянов,
Н. Йорданов, Хр. Фотев, М.
Башева и др., в сборника са
включени 150 български поети
от общо 10 000 автори на
стихотворни книги в България.

Естествено е рубриката да
започне с поети от Варна и
то с онези, които не са между
живите – П. Алипиев, К. Севов,
Ив. Манолов, В. Мандева...

Благодаря на близките
им, които се съгласиха да
ми предоставят написани
саморъчно от поетите
стихотворения Бях улеснен и от
Литературния музей в София,
откъдето получих подкрепа
и разрешение да използвам
запазени в него текстове
и снимки от Т Траянов, Д.
Бояджиев, Ат. Далчев, В.
Ханчев, П. Пенев, Г. Джагаров,
Ив. Давидков, Ив. Динков, Хр.
Банковски и др..

КРАСИМИР МАШЕВ

ПРЕВОДИ

ЕЛЕНА ЗЕЙФЕРТ е родена през 1973 година. Съдбата свързва живота ѝ с Германия и Русия. Поет, прозаик, литературовед, преводач, журналист, доктор на филологическите науки, доцент, тя е член на Съюза на писателите в Москва, лауреат на международни литературни конкурси. Работи в столицата на Русия като редактор във в-к „Литературная газета“. Преподава латински език, теория и история на литературата. Автор е на около 200 научни труда, сред които монографии и учебни пособия, наложили се в Русия, Германия и Казахстан. Най-значимо влияние за формирането ѝ като автор и личност оказват Григорий Босолов, Тютчев, Достоевски, Рилке, Томас Ман, Блок.

През 2009 г. издателство „Време“ отпечатва книгата ѝ „Веснег. Стихотворения и преводи“ в серията „Поетическа библиотека“. Своеобразният билингвистичен (немско – руски) неологизъм, изведен като заглавие, носи смисловия привкус на сняг, чаши, пролет,

равносметка, на едно своеобразно благовестие на екзистенцията. Фонетичното му въздействие се свързва с неограничено в посоките на пространството леене на живота, подчертано и озвучено от повторения вокал „е“. Същност и съдържателната страна на книгата акцентира върху стремежа да събере противоречивата същност на битието, неговата завършена незавършеност и да го осмисли без самоцелно ерудитско кокетизиране. Четящият и чувстващият човек си подават ръка, за да извървят заедно пътя към мирозданието. Безспорно впечатление прави жанровата и ритмическата нееднозначност на тази поезия, лекото владение на формата и контекстуално-емоционалното ѝ обвързване със съдържанието, стихотворното развитие от класическия тип обхватно и кръстосано римуване до свободния стих. Истинско поетическо украшение е финалният в книгата сонетен венец, посветен на Максимилиан Волошин. Различните културни езици и пластове са споени тематично в една органично изстрадана и постигната лична творческа палитра, нетърпяща и непознаваща еkleктичната словесна и образна претовареност. Лирическият персонаж в тази поезия е космополитната личност – един причудлив синтез от дете, жена, философ, филолог. Книгата „Веснег“ е своеобразна **поема за човека, вдигнал чашата на побелелите си мисли. Той пътува към родна-**

та Итака, осъзнавайки че няма да я достигне и постигне никога. И това е неговият жребий, проклятие и награда. Проклятие, защото най-страшното е да изгубиш своя дом (първичния си рай), в който вечно живее душата ти. Жребий, защото човек е осъден да върви към дома си, за да го оцени и проумее, изгубвайки го. Награда, защото домът престава да бъде географски топоним и веществен образ, а се превръща в чувство, в духовна територия, в непостижима мечта и легенда, която е безсмъртна.

В духа на Кавафис ми се иска да пожелаем на Зейферт пътят ѝ към дома никога да не свършва („...моли се пътят ти да е далечен.“). Това е единственият начин, както и сама е разбрала, да съхрани копнежа, чувствения смисъл на словото, многозначността и провокативността му, както и собствения си смислен живот. Думите са трохи, по които раздвоената душа (Хензел и Гретхен) се завръща вкъщи. Колкото са по-бели и по-сакрални, толкова по-добре! Но в същото време, ще се позова на два свои стиха, не трябва да забравяме, че: „Животът е троянски кон, // със който Троя тръгва към Итака.“

Смирение и достойнство има в поетическото самоопределение на Зейферт : „ В дланите на Господ, аз съм рибка...“. Надявам се – свободна и бяла, а не златна. Щастливо пътуване в словесното море, в Божията промисъл!

СОНЕТ ЗА ВЪЗРАЖДАНЕТО НА ПОРТОКАЛИТЕ

Тъка стихотворения. От топли, тънки жили ...
Загубвам кръв, съзнание, търпение,
за да узная словото в това стихотворение
как ляга като жито – в житата милостиви.

Какво ли може текстът? За малките – живот,
в оранжевия плод – напъпило рождение,
дълбоко първо вдишване, нов ден,
преображение...

Не, вече ляга зрънцето във пепелния слог.

Но в стихове щом хванеш сам всеки резонанс
на силата небрежна със помисли невинни,
какво да правят после чедата ти, Земя?..

До края да се слеят в световния романс!
Като дървета портокалите да се въздигнат
от стъпканите в пепелта зрънца.

ИЗВЪН СЪМНЕНИЕ

- Господи, дай ми детенце!

На коленете ми ляга белият лист.
Ражда се стих.

Бог чува всичко.

Био-биографична бележка и превод
ВЛАДИМИР СТОЯНОВ

ХІ ВЕЛИКДЕНСКИ МУЗИКАЛЕН ФЕСТИВАЛ–ВАРНА 2010 ЗАВЪРШИ С ШУМАНОВ КОНЦЕРТ И ПРЕМИЕРНИ ИЗПЪЛНЕНИЯ НА 1 АПРИЛ

Заклучителният, кулминационен за фестивала, симфоничен концерт на 1 април в зала 1 на Фестивален и конгресен център - Варна, бе посветен на 200-годишнината от рождението на Роберт Шуман - един от най-ярките представители на европейската музикална култура. Прозвучаха: Увертюра „Манфред“ и две премиерни изпълнения за България на произведения от Шуман. Едното е на непознатия у нас **Концерт за пиано в ре минор***, претворен от солиста Тодор Петров, историограф на музиката, професор в Академията за изкуства в Рим и Музикалната академия в град Сус, Тунис. Втората премиера, в навечерието на Разпети петък, бе на внушителния Реквием за солисти, хор и оркестър в ре бемол мажор, опус 148, който Варненската филхармония изпълни под диригентството на Станислав Ушев, диригент на хора Малина Хубчева. Солисти в този, последен концерт на ХІ Великденски музикален фестивал, бяха Даниела Димова, Елена Чавдарова-Иса, Арсений Арсов и Евгений Станимиров.

* Концерт за пиано в ре минор

Оригиналното име на произведението, разказва Тодор Петров, е *Konzertsatz*, концертна пиеса (н.е.). Между октомври 1838 и април 1839 г. Роберт Шуман е във Виена, където търси издател на новия си вестник „Нов вестник за музика“. По това време любовта му с Клара Вик, по-късно Клара Шуман, е в апогей си. Нейният *Концерт в ла минор - до минор*, композиран през април 1838 г., е посрещнат с триумфален успех и ѝ донася титлата „Имперски виртуоз“. Периодът е много плодотворен за Шуман, той се запознава с известни музиканти и поети, между които Талберг, Ленау и сина на Моцарт – Франц-Ксавие. Шуман открива в дома на Шуберт ръкописа на голямата му *Симфония в до мажор (Седма)*. Успехът на Клара подтиква Шуман да започне композирането на 3 концерта за пиано, над които работи едновременно. И трите са посветени на Клара. Единият концерт, написан в ми минор, той самият унищожава. Другият – в до минор, е останал и се изпълнява много рядко във формата на клавирен квартет, но има негови указания да се направи оркестрация, която обаче не е направена. Работата си над произведението Шуман започва на 14.01.1839 г. Последното му указание към текста, с дата 15.03.1839 г., гласи „Край на първа част“, но в действителност този край звучи незавършено. Ръкописът е намерен в библиотеката на Консерваторията в Антверпен от покойния професор по пиано Josef de Beenhouwer през април 1983 г. Професорът е прибавил финалните 16 такта и е дооркестрирал произведението. Нотният текст е публикуван през 1988 г. от издателство „Breitkopf“.

ХУДОЖНИКЪТ В БРОЯ

Тодор Игнатов - „Потъналият град“

ТОДОР ИГНАТОВ - ТОНИ е роден през 1951 г. Завършил е Националната художествена академия в София (1976 г.). От 1977 г. е главен сценограф на Драматичен театър „Стоян Бъчваров“, Варна. Член е на Съюза на българските художници, Сдружението на югославските художници „Леонардо да Винчи“ и Сдружението на прибалтийските художници-Калининград. Има повече от 130

изложби по света, в това число 16 самостоятелни изложби „Маслена живопис“ и 6 самостоятелни изложби „Сценография“. Автор е на сценографията на и костюмите на повече от 160 театрални постановки и над 100 концерта. Тодор Игнатов е спечелил 5 награди за „Театрална сценография“ и 3 награди „Варна“ за изключителни постижения в сферата на културата и театъра.

БОГ. НОВИЯТ ВАВИЛОН

Раздран гръклян, езикът е добавка смешна.
От векове все търсим Бог...

Бог беше Текст.

Бог беше сплав от думи, ноти, фрески...
Бог бе и Текст, и Песен, и Платно. Изтля без вест.

И във стила на вчера, след потопа,
не знаехме (повяхнал в небесата клас),
че Бог бе сам онази кула Вавилонска ...
И оттогава все незрим, нечут, без глас.
Ний търсим слово. Господи, как смеем?!
Как да измием дързост?... Чудо! – на часа
послушник Рилке, най-добрият от пигмеите,
откри останките на Господ сред пръстта.
Едва ги докосни – ще се разсипят...
Но като октопод ги сбира светъл стих.
В отломки от слова, зрънца, тресчици
израства Бог на всички ни простил.
Стои Отец. Всеблаг и тъй човечен.
Открит е път и той е към върха.
Допрял чело до Божиите речи,
поетът най-мънчък е в суровата земя
и като ангел сам със тежките крила
той диша върху кръста, творейки химн

суров...

Отец – мозайка от мазоли, чедата си избра
с целувка по челата за сетен благослов...

рез 1900 г. скоропечатницата на

Спиро Гулабчев в Русе поднася на читателите разказът, издаден като самостоятелна книга, “Корабокрушение”. Неговият автор Иван Тодоров добавя подзаглавие: “Из моряшкия живот”. Каква история ни поднася той в кратките по обем 24 страници? И какво се случва из редовете, та да привлече читателското внимание във време оно?

Накратко... сюжетът е “класически”, като гениалните хрумвания са оставени за някой друг път. Голям кораб излиза в океана, застига го буря и лодките са спуснати на вода. В услуга на повестуването всички те потъват, с изключение на една, приютила осем моряци и пасажери. Които трябва да намерят спасителен остров сред вълните на разбеснялата стихия и го намират, но спасителен ли е той? Независимо от красотата и чудесната природа – с огромни лимонови дървета, кокосови палми и захарна тръстика, с бистра вода и южни аромати, късчето суша крие заплахи. Още първата нощ “като заспаха всички, една змия (боа) дойде с силен шум; тя отвлече едного от матрозите на страна и го раскъса цял; остави само главата на тоя нещастник. От силния вик на матрозина, те се събудиха, но що да видят? - Другарят им беше вече раскъсан от змията, а само главата му беше останала. Змията като ги видя че стават, впусна се върху тях с всичката си сила да ги раскъса, но те замахнаха с остриите си ножове върху ѝ, и главата на звяра отскочи на 10 метра разстояние от тялото”. Следва описание с погребението на тленните човешки останки, което е глътка въздух преди следващите екзотични ужасии. Много цветя, духовни песни и горестни сълзи изпращат останалото от “monsieur Depare, матроз от парахода Suede”. И

PR

Public Republic

Международното списание за литература, култура и изкуство Public Republic стартира на 25 март 2010 г. нов проект, насочен към развитие на личността, литературния талант, уменията и индивидуалния стил на авторите.

Public Republic Art Studio е динамичен проект, който съдържа на този етап четири основни модула:

- професионална литературна консултация от авторитетен литературен критик
- курсове по творческо пи-

ГЕОРГИ НИКОЛОВ

“СТРАШНО Е ЧЕЛОВЕК ДА ГЛЕДА С ОЧИТЕ СИ...”

със спокойствието на крушенците отново е свършено. “След малко се появи голям шум, от което нещо един матрозин се събуди и се погледа тук, там, да види от къде иде този шум. Най-после той видя, че къде тях иде една ладия с диваци (черни хора), след което той на часа събуди всичките си другари. Те веднага станаха като напълниха пушките си. Ладията плуваше все по-силно към тях, а вътре диваците викаха с зверски глас. По едно време един вистрел прехвъркна над главите на матрозите; които отвърнаха с един залп, от когото трима диваци се потърколиха в водата. Ладията веднага спря, спуснаха куки да уловят убитите, които след малко бяха извлечени в ладията. Един от диваците, си извади големия нож и с едно замахване отсече едната ръка на едного от убитите, като почна да я разкъсва с остриите си зъби...” Моряците пък, хора смели, веднага заемат позиция на висока скала. Започва епична престрелка между представителите на два свята. Диваците биват избити, а ладията им – завладяна и с вдигнати платна поема пътя към Ливърпул. “Такъв е моряшкия живот, такъв е животът на моряка, който на всяка крачка е изложен в опасност” – дълбокомислено заключава авторът Тодоров.

Защо възраждаме този разказ, в който фантазията и фантасмагорията взаимно се допълват?

Независимо от цялата сюжетна наивност той е сред предвестниците на нашата маринистична проза във време на нейния ранен зачатък. Доколкото има аналогични произведения, те са най-вече преводни. И родното “Корабокрушение” ражда логичното днес любопитство. То е изградено от два, условно казано, самостоятелни фрагмента. Иван

Тодоров съзнава, че за островния апокалипсис трябва причина – описаната в увода буря. При това е успял да бъде достоверен и убедителен: “Надвечер, когато се стъми хубаво, се появи очакваната буря. Тя дойде с такава голяма сила, щото да бръкна в самото сърдце на морето, което се разигра от дъно. Смъртта беше над главите им: вълните тласкаха кораба с всичката си сила ту на една страна, ту на друга, догдето най-после смазаха левия му борт съвършено. От страх, всички бяха прежълтели като лист. О! Любезний читателю, колко е страшно човек да гледа такава ужасна картина, картина на агония. След малко мачтите, заедно с платната, бяха отсечени от бурята и завлечени на далеч в морето, от което корабът изгуби съвършено надеждата си за спасение. От него почнаха да гърмят с топове, гласът на които се разнасяше чак до бреговете на морето, да кладат огньове и да викат с всичкия си глас за помощ. Но кой отиваше в такова развълнувано море да ги спаси?

- Никой.”

Веднага добавяме, че авторът има усет за водната стихия, която според него е “замислена”, щом утихне. Описанието на кораба доказва грамотност в познаването на конструкцията му с термини като мост (мостик), полубак, каюта, борд, палуба, куверта и пр. Флагът се вее на “задната” част, т. е. – на кърмата. Точно там, където му е мястото и в наше време, а също така вярна е и картината на корабния делник... Не подлежи на съмнение сцената с давящите се люде, търсещи спасение в отчаян порив: “Всички, които бяха нападали в морето, търсеха спасение; те плуваха в развълнуваното море и достигаха до лодките; но онези ако са

им били по напред братя сега им станаха най-големи неприятели, ако някой от нещастниците се доближаваше до лодките и се улавяше с ръката си за тях, те веднага изваждаха ножовете си да му отрежат ръката. Ужасно нещо, любезний читателю, но още по ужасно е то, когато го гледаш с очите си”. Тези подробности са всъщност индикация, че авторът е уж изживявал нещо подобно. Преход към следващия фрагмент е пътят на спаслата се лодка, понесла читателските очаквания към нещо предполагаемо. Но робинзонадата на острова – смес от екзотика, кървави баталии, суровоядство, пресичат подобно усещане. Ако Тодоров бе привнесъл български шрих сред героите-европейци, щеше да е несъмнено убедителен. Ако не бързаше да изтреби туземците, за да поемат белите крушенци пътя към английския си дом. И ако бе се сетил, че освен людоеди и страховити животни островното усамотение бележи неизвестност, измамни очаквания за платно на

хоризонта. С отчаяние и копнеж по гласа на близки хора. Сапатия, безнадеждност и... смърт. Не го е прозрял и днес е само любопитен.

Това все пак не намалява познавателната стойност на “Корабокрушение”, когато говорим за маринистиката ни в началото на XX век. Книжката е едновременно стойностна, когато се носи по вълните и наивна, поставяйки ни в причудливата обстановка на груба художествена измислица. Но е литературен факт, който трябва да намери място в съвременен сборник за българското море. Свидетели сме как в наше време излизат произведения, пълни с всякакви “маринистични” чудатости. Със странновати моряци, говорещи на снесен от автора жаргон за неща, безкрайно далечни от корабната истина. “Корабокрушение” на Иван Тодоров е поне откровена измислица. Която, заменяйки в 1900-та година липсващия интернет, услужливо пренася нашите в непознати тям светове. Нека литературната история спомни автора и книжката му с добро... То се полага на всеки откривател. В случая се запознаваме с ранен предвестник на приключенската ни литература, обагрена в морско синьо...

КОНКУРСЪТ СЪБРА В КАЗАНЛЪК ПОЕТИ ОТ ЦЯЛАТА СТРАНА

Връчването на наградите на националния конкурс за интимна лирика „Магията любов 2010“, организиран от вестник “Искра”, Фондация „Чудомир“ и Община Казанлък бе в съботния ден от Чудомировите празници – 27 март, в Литературно-художествения музей „Чудомир“.

ДЕСЕТИ НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА ИНТИМНА ЛИРИКА

Магията Любов

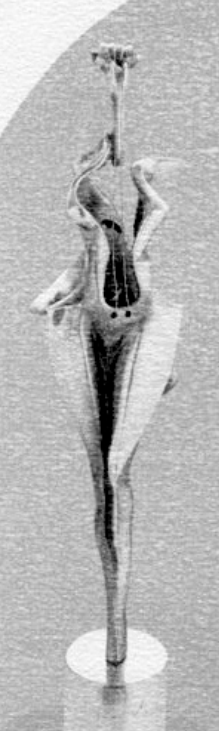
КАЗАНЛЪК 2010

Днес, 27 март 2010 г.,
жури в състав:
проф. Огнян Сапарев
Тотка Гечева
Женя Димова

присъди на
Станка Бонева

любовната степен
БАКАЛАВЪР
и свидетелство,
че поетесата е
отличена с
ВТОРА награда

Председател на журито:
проф. Огнян Сапарев

PUBLIC REPUBLIC СТАТИРА НОВ ПРОЕКТ – PUBLIC REPUBLIC ART STUDIO

сане

- редакторски и коректорски услуги

Public Republic е онлайн списание за литература, култура и изкуство, създадено на 21 октомври 2006 г. от Наталия Николаева първо на български език. От 2008 г. Public Republic има немскоезично (www.public-republic.de) и английско (www.public-republic.net) издание.

Концепцията на Public Republic е да предоставя възможност за изява и популяризиране

на млади и утвърдени български автори в областта на литературата и изкуствата в българското, немскоезичното и английско езичното културно пространство.

Public Republic получи престижната номинация за наградата „Христо Г. Данов“ за 2009 година на Министерство на културата за изключителен принос за развитието и обогатяването на съвременната българска култура и духовен живот.

За повече информация:
www.public-republic.com/artstudio

ТАТИНА МЛАДЕНОВА

В УБЕЖИЩЕТО НА ТАЙНОТО ПОЗНАНИЕ ПРОЗВУЧА “МЕЛОДИЯ”

Галерия “Универсум” за пореден път отвори пространството си за паралелен свят, сега открит и предложен от художника Боян Янев

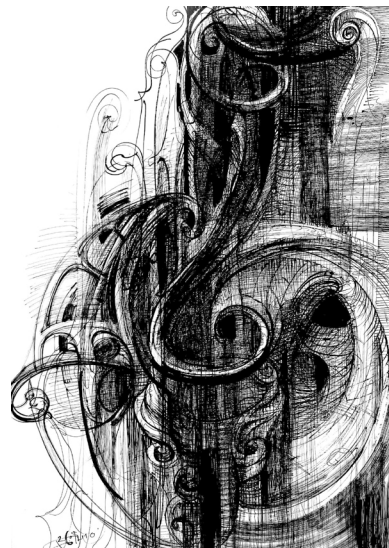
Боян Янев е роден през 1963 г. във Варна. Да илюстрира се учи от проф. Румен Скорчев. От годините в НХА за художника, който владее мъдростта на айкидо и носи черен колан, празнотата, нищото, материализирано във видимия свят като бял лист, е голямото предизвикателство. За скулптиране на двуизмерното

пространство. За показване на живописиста като “поезия, която се вижда”, както Леонардо. За създаване на разкази с перо и четка, туш, пастел, акрил.

Янев не брои изложбите си у нас и в страни на 2 континента, картините си. Присъствието му в реалността е и като автор на художествения образ на музикалния фестивал “Варненско лято” 1994 г., на графичния знак “България - туристическа страна”, както и на илюстрациите на над 20 книги на български и чужди автори.

Последните му илюстрации са към книгата „Черупката“ на Вили Цанков. Носител е на наградата за млад автор на Биенале на графиката – Варна през 2001 г. Участва в множество пленери в България и чужбина. Познат е от самостоятелни изложби в Германия, Австрия, САЩ, България. През 2004 г. прави специална Айкидо изложба в София. От 1995 г. е преподавател в НУИ „Добри Христов“ във Варна.

Учителката му по литература казала, че от него става писател. И той все още не го доказва, но за-

Боян Янев - “Мелодия”

Боян Янев - “Белият рицар”

гатва едно бъдещо предизвикателство с обръщението си към зрителите на 32-те му картини, разположени в галерия “Универсум”.

„Ето го белият лист, нищото... Следва големият взрив. И се създава Вселена с ширина и дължина... Разказ, в който има височина и светлина, и вода, и какво ли още не... Ражда се Картината и започва нейната история, нейният житейски път...“ В нищото Янев създава “Пегас”. В нищото – празната белота, той

оживява “Белият рицар”, “Лято”-то му е буйно пак като изящен кон, привличащ с положителната си енергия. Стигаме до “Айкидо”. В цвета на мъдростта или на лудостта фигурите, загатнати в лила, предават движението си – устрем, на гледания. Енергията проточва лъч. Силата от платното прониква в човека пред него, повежда го към “Мелодия”, към “Музика”, залюлява го в “Танго”...

“Мелодия” е част от артпроекта на галерията “Мост през поколенията – моят град”.

СВЕТЪТ Е ТАКЪВ, КАКЪВТО ИЗБЕРЕМ ДА ГО НАПРАВИМ И ТАКЪВ, КАКЪВТО ИЗБЕРЕМ ДА ГО ПОМНИМ

Както заглавието подсказва, фотосите са черно-бели. В тях съм подбрала само актова фотография - голо женско тяло. Винаги съм искала да покажа, че красотата, деликатността на емоционалните човешки състояния, съвършенството и изяществото на формата в единствен миг надхвърлят еротиката, която е неизбежна в голото женско тяло. Докато поддържах изложбата, влизаха хора и спонтанните им коментари отразяваха точно това. Те бяха разбрали идеята ми и това ме направи щастлива. Не харесвам агресивната и комерсилна експлоатация на женската голота, винаги съм протестирила срещу това. За мен винаги е било предизвикателство да надхвърля точно с фотография на голо тяло елементарните, първични и вулгарни асоциации.

Имах идея изложбата да продължи само няколко часа, като в края ѝ фотосите да се самозапалят и да изгорят. Изюзионистите Дуо Леман щяха да ми помогнат всичко това да се случи ефектно, но в затворено пространство подобно начинание е невъзможно.

Остава посланието, че всичко е преходно и крехко и затова трябва да празнуваме живота

БЯЛО И ЧЕРНО

Актова фотография на Вихра Бобчева

Първа самостоятелна изложба
Галерия Алфа Арт – Център
за популяризиране на българското изкуство

постоянно. И не само да се радваме на красотата около нас, а и да я създаваме. Да я създаваме и в постъпките, и в поведението си. И независимо че може да бъде изгорена, красотата ще остане в спомена и в съзнанието на тези, които са я съпребивели. Затова сега пред фотосите са подредени малки чаени свещи, които ще горят до края на

изложбата. Те ще напомнят, че светът е крехък. Той е такъв, какъвто изберем да го направим и такъв, какъвто изберем да го помним.

Бяло и черно е подарък за всички приятели и партньори по повод моя 40-ти рожден ден, така че празникът е двоен.

ВИХРА БОБЧЕВА

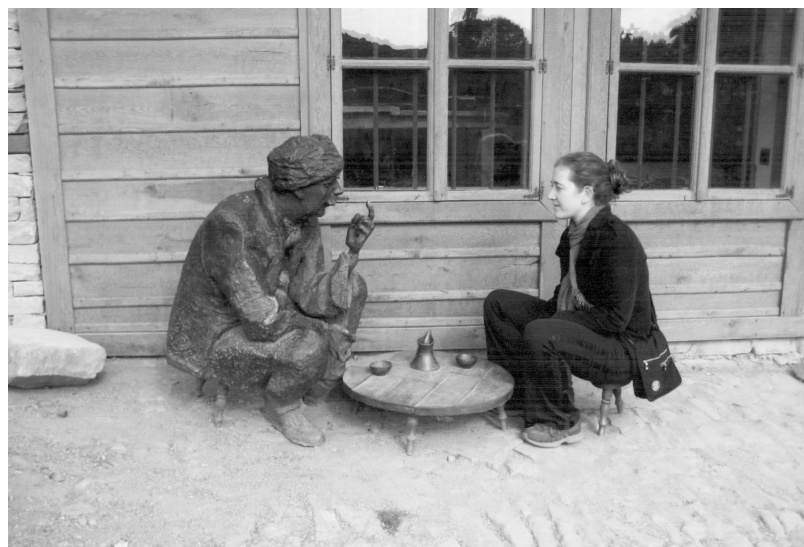
ИЗЛОЖБА НА ХУДОЖНИКА КОСТА КОСТОВ В ГАЛЕРИЯ “ПАПИЛОН”

Коста Костов е художник с над 40 самостоятелни изложби в страната и чужбина - Германия, Испания, Холандия, Йордания, Норвегия и др. Има участия в общи художествени изложби и пленери по живопис. Роден е в с. Крапец, Шабла през 1964 г. Морето и брегът са навлезли дълбоко в творчеството му. На границата между земята и водата животът има най-живописни проявления. Там се проявяват мълчанието на водата, крилата на въздуха и пътуващите към хората мечти, сизифови камъни, аромати за остаряло време и т.н. Там понякога можеш да откриеш кристално поетични, феерични послания, друг път притчови сказания за живота, често се среща и она романтичен дух, който руши социалните ограничения и ни изпраща в света на иреалното. Но във всичките му увлечения, превъплъщения, зад артистичния дух се усеща чувството за свобода, което моделира света с лекота и разбиране.

САШО СЕРАФИМОВ

ДЕН НА ХУМОРА И САТИРАТА – ПЪРВИ АПРИЛ

Галерия „Актив Арт“ отново се превърна в арена на смеха. На 25 март стартира десетото издание на традиционния конкурс за любителска и професионална фотография „ОКО ЗА ДРУГИТЕ“. А на 27 март беше финалът и награждаването на най-добрите попадения в конкурса за поезия и проза „ОЧИ ЗА СЕБЕ СИ“, организиран и осъществен съвместно със сайта за художествена литература HULITE.NET

Дали хората са загубили чувството си за хумор по време на кризата? Със сигурност отговорът ще бъде „Не“. Основания за това дават добрите попадения на десетото издание на конкурса за професионална и любителска фотография „Око за другите“. Независимо от политическите скандали, изпълващи медийното пространство, силните на деня удивително отсъстват от ползренето на фотографите журналисти. Любителската фотография е в обичайните параметри – деца и домашни любимци, иронията на делника. Не липсват и злободневните теми – свински грип, депутатски неволи, пристрастяване на децата към компютрите... Поради изискването авторът да

бъде главен герой в своето произведение темите в конкурса за поезия и проза „Очи за себе си“ естествено третират лични преживявания: семейни недоразумения, изневери, неудачи в кухнята, съседски номера... Тази година взеха участие 83 автори от страната и чужбина със 162 произведения - 84 в категория „Поезия“ и 78 в категория „Проза“. Варненското присъствие в журито и за двата конкурса се осъ-

творби. Към наградите за второ и трето място се присъединиха организаторите на национален фотографски салон-Варна с каталози и дискове от миналогодишното издание, художникът Стефан Хаджи-Николов с каталота си „Миг и вечност“, поетът и шоумен Кирил Аспарухов с двутомника си „Извървяно“, както и съставителите на алманаха за литература и изкуство „Света гора“.

РЕЗУЛТАТИ

в категория професионалисти:

Голяма награда – ЦВЕТОМИР ТРЪНКОВ за „Никалът Кейдж от Странджата“

Второ място – ТОДОР ТАНЧЕВ за „От мястото на престъплението“ и „Строителни котли – по ноти“

Трето място – КРАСИМИР ДЕЛЧЕВ за „Споко! Ще си поръчам тоалетна хартия в интернет“

в категория любители:

Голяма награда – ЯНА МАРИНОВА за „Давид срещу Голиат“

Второ място – СВИЛЕН ЯНЕВ за „Любов по време на свински грип“

Трето място – РОСИЦА БАРДАРСКА за „На кафе“

ВАНЯ МАРКОВА

Да те потупат по рамото никога не е излишно, стига това да не е подсещане, че ти си станал излишен.

Братя по перо, а току се ръчкат с него.

Речта му гъмжи от поговорки, така отговорността за казаното пада върху тях.

Вече толкова не приличахме на себе си, че всички си заприличахме.

Докато повечето спорехме що за демокрация е нашата, някои (подбрани неслучайно) вече я консумираха.

Когато наистина ме уверяват, че „всичко е предвидено“, ставам неспокоен.

ПАВЛИНА ЦИГАНЧЕВА

НЕДОУМЕНИЕ

Слушам този, слушам онзи – всички те са с диагнози. Но щом седнем на трапеза – няма никой на диета.

ПРЕДСТАВЯНЕ

На 26.04.2010 г.от 15.00 часа, в Радио Варна ще се състои представяне на романа на г-н Николай Табаков - „Няма да е все така“

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ:

Иван Овчаров – главен редактор

Ванилин Гавраилов, Веселина Цанкова, Ангел Дюлгеров, Емил Иванов, Станка Бонева, Симеон Илиев

Ръкописи не се рецензират и не се връщат.

Хонорари се изплащат последните четвъртък и петък на месеца от 14 до 16 часа.

Издателство МС ООД, Печат: Позвънети АД

ВЛАДИМИР РУСЕВ – МИЧМАНА

АФОРИЗМИ

Жаждата ми за знания е по наследство. Знанията са от майка ми, а жаждата – от баща ми.

Ние сме страна с традиции във физическата култура... Даже и прасетата по Коледа бягат за здраве.

По-добре да гледаш жени, които не можеш да имаш, отколкото да имаш жена, която не можеш да гледаш.

Защо слънчогледът като узрее тъжно свежда глава? Че кой няма да е оклюман, ако от семето му ще правят олио?!

Безрък писател – защо не? Има писатели без глава и пак пишат!

Мъжът е като морска мина. Ако го чукаш по рогата, ще се взриви!

Жените са като книгите – хубавите ги скъсват от четене.

Някои партии са като радио-активността – имат период на полуразпадане и са опасни за околните.

Учете децата си на „Аз съм българче“, за да не питат след време „Де е България?“!

Ще ми се да няма Бог, само заради удоволствието да види Папата на Трудовата борса!

Голяма работа, че французите са направили двеста вида сирене... Ние пък си имаме триста чешията партии!

Най-лесният начин да обърнеш врага в бягство е да ти чаши пред него.

В комунизма не можахме да влезем с лъснати обувки, затова пък при демокрацията и задника ни лъсна!

Глупакът ще го познаеш по липсата на следи от спирачки.

Докато на света има съпружи, ще има и ветерани от войната.

КРАСИМИР МАШЕВ

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!
(Подражание)

Христос воскресе, господо! Празник днес е. Защото сте на свобода. Христос воскресе!

Христос воскресе, господо! Голяма чест е, че ни съчувствете в беда. Христос воскресе!

Христос воскресе, господо! В наш интерес е да няма никаква следа от силите ни на реда, прокуратурата, съда... Христос воскресе!

Христос воскресе, господо! Голям прогрес е. Риби в мъгната вода ще заситят ли глада на лакомата ви рода от политическата класа с грабителска нагласа? Христос воскресе!

Христос воскресе, господо! Празник днес е... Празник, значи... Сух хлебец и вода. И борци на свобода със великденски яйца. И партийни номерца. Всичките – отбор-биячи... Христос воскресе!

Христос воскресе, господо! Деликатес е за нас маслото, а меда е за здравето вреда. И яйца, и козунаци... Христос воскресе!

Христос воскресе, господо! Празник днес е, защото сте на свобода. Христос воскресе!

ВСЕКИ ДА РИТА СПОРЕД ГАБАРИТА

Богатир с ТИР размазал джип „Чероки"... Жестока катастрофа пак ни разтърси. То и коридорите на властта само наглед са широки, а за могобаритните возила са даже и къси.

ИВАН СОКОЛОВ

АФОРИЗМИ

Когато всеки прави, каквото иска, скоро няма да има кой да прави, каквото трябва.

Как да ти е бистра мисълта, щом всеки ден ти мътят главата?!

Едни разчитат на късмета си, а други го организират.

Колкото по-строги са правилата, толкова повече са мераклиите да минат за изключения.

Откритието, че колелото на историята се върти, дължим на първите попаднали под него.

Нов морал? – нелепо хрумване на разкиснал се грешиник.

И у нас дойде време, оядени хиени да минават за светски лъвове.

ки
месечно издание

Култура, Изкуство, Литература

ISSN 1310-120X

адрес на редакцията: 9000 Варна, ул. „Крале Марко“ 11, тел.: 052/733 265; 0885 210 890; 052/639 374

e-mail: kil2009@abv.bg

www.kilittera.ning.com

Издава се с финансовата подкрепа на Община Варна